

**DAVE
EGGERS**

KRUH

PLUS

Kruh

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.nakladatelstviplus.cz
www.albatrosmedia.cz

Dave Eggers
Kruh – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2017

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA** a.s.

**DAVE
EGGERS**

KRUH

PŘELOŽIL PETR ELIÁŠ

PLUS

Budoucnost neznala žádné meze ani hranice.
Člověk nebude mít ani dost místa,
aby své příští štěstí uskladnil.

JOHN STEINBECK

Na východ od ráje

KNIHA PRVNÍ

Proboha, pomyslela si Mae. Jsem v nebi.

Kampus byl rozlehlý a rozstrkaný do všech stran, a navíc divoce hýřil odstíny modré. Přesto se tu důkladně myslelo na každý detail a bylo znát, že budovy rostly pod nesmírně obratnými rukama. Na pozemku, kde kdysi bývala loděnice, pak autokino, pak bleší trh a nakonec rumišťe, se vlnily mírné zelené kopečky s fontánou od Calatravy uprostřed. Stoly s lavicemi uspořádané do soustředných kruhů doslova lákaly k pikniku. Nechyběly ani tenisové kurty, antukové i travnaté. A taky hřiště na volejbal, po kterém s pištěním pobíhaly děti z firemní školky a vlnily se jako voda. Mezi tím vším se samozřejmě taky pracovalo – čtyři sta akrů broušené oceli a skla, sídlo nejvlivnější společnosti na světě. Obloha nad ním byla modrá, bez mráčku.

Mae procházela areálem od parkoviště k hlavní budově a vši silou se snažila tvářit, že sem patří. Cesta se vinula mezi citronovníky a pomerančovými a nenápadně načervenalé kočičí hlavy tu a tam střídaly dlaždice s úpěnlivě inspirativními prohlášeními. „Neboj se snít,“ říkala písmena laserem vypálená do červeného kamene. „Zapoj se,“ psalo se na jiné. Počítaly se na

desítky: „Hledej sounáležitost.“ „Inovuj.“ „Zapoj fantazii.“ Jen tak tak že nešlápla na ruku muži v šedivé kombinéze. Zrovna pokládal novou dlaždici s nápisem „Dýchej.“

Bylo slunečné červnové pondělí a Mae se zastavila před hlavním vchodem, přímo pod logem vyleptaným do skla. Společnost sice existovala teprve necelých šest let, ale její jméno a logo – kruh s propletenou sítí uvnitř a malým písmenem „c“ uprostřed – se stihlo zařadit mezi nejznámější na světě. Tady v hlavním kampusu pracovalo přes deset tisíc lidí, ale Circle měl pobočky po celém světě a nabíral týdně stovky nových mladých nadaných mozků. Čtyři roky za sebou získal titul nejuznávanější společnosti na světě.

Mae by si bývala ani nepomyslela, že by na takovém místě mohla někdy pracovat, nebýt Annie. O dva roky starší Annie s ní tři semestry na vysoké bydlela na koleji, v ohyzdné budově obyvatelné jen díky neobyčejnému poutu, které si mezi sebou vytvořily. Trochu kamarádky, trochu sestry a trochu sestřenice, které toužily být sestrami a které nemohlo nikdy nic rozdělit. Ještě spolu nebydly ani měsíc a Mae jednou navečer, ztrhaná chřipkou a vyhladovělá, při závěrečných zkouškách omdlela a zlomila si čelist. Annie ji předtím nabádala, ať zůstane v posteli, ale Mae si místo toho došla do supermarketu pro kofeinové tabletky a vzbudila se na chodníku pod stromem. Annie ji odvezla do nemocnice a počkala, než jí sdrátují čelist. Zůstala u ní i potom, celou noc prospala vedle ní na dřevěné židli a pak se o ni doma několik dní starala a krmila ji brčkem. Byl to od ní projev krajní obětavosti a nesmírných schopností, jaké Mae u nikoho v jejím věku nikdy nezažila, a tak v sobě Mae našla k Annie oddanost, jakou by nikdy nečekala.

Zatímco Mae pořád trčela na Carletonu a pendlovala mezi obory, od dějin umění přes marketing po psychologii – nakonec vystudovala psychologii, přestože se jí nehodlala nikdy věnovat –, Annie si dodělala MBA na Stanfordu a lanařila ji kdekterá firma, ale ze všech nejvíc Circle, a tak pouhých pár

dní po promoci zakotvila tady. Teď zastávala honosnou funkci – Manažerka zajišťování budoucnosti, jak sama žertovala – a přemlouvala Mae, aby se ucházela o místo ve firmě. Mae jí poslechla, a přestože Annie tvrdila, že za ni neztratila ani slovo, Mae byla přesvědčená o opaku a byla jí nesmírně zavázaná. Milion, miliarda lidí toužila dostat se tam, kde teď byla Mae, vstupovat do atria, deset metrů vysokého a protkaného paprsky kalifornského světla, v první den práce pro jedinou společnost, která doopravdy něco znamenala.

Zatlačila do těžkých dveří. Vstupní hala byla dlouhá jako promenáda a vysoká jako katedrála. Všude nad ní byly vidět kanceláře, čtyři patra po obou stranách, všechny stěny prosklené. Zamotala se jí hlava, a tak jí sklonila a v čist'ouнкé lesklé podlaze uviděla odraz své tváře s ustaraným výrazem. Ucítila, že za ní někdo stojí, a přinutila ústa k úsměvu.

„Ty budeš nejspíš Mae.“

Mae se obrátila a před sebou měla hlavu krásné mladé ženy a pod ní šarlatový šátek a bílou hedvábnou blůzu.

„Já jsem Renata,“ řekla.

„Ahoj Renato. Já hledám –“

„Annie. Víм. Už jde.“ Od Renatina ucha se ozval jakýsi zvuk, digitální žbluňknutí. „Přesněji...“ Renata se dívala na Mae, ale viděla něco jiného. Nějaké rozhraní na sítnici, odhadla Mae. Další ze zdejších vynálezů.

„Je v Divokém západě,“ dokončila Renata, když znovu zaostřila na Mae, „ale bude tu za chvíli.“

Mae se usmála. „Doufám, že má nějaký suchary a pořádnou kobylu.“

Renata se zdvořile usmála, ale nic víc. Mae věděla, že firma jednotlivé části kampusu pojmenovala po historických obdobích. Alespoň trochu tak obrovskému prostoru dodali na útulnosti a částečně ho zbavili korporátní atmosféry. Bylo to lepší než budova 3B-Východ, kde Mae pracovala předtím. Naposledy šla do práce v rodném městě před pouhými třemi

týdny – její výpověď je omráčila –, ale jí už teď připadalo neuvěřitelné, že tam promrhala takový kus života. Patří jim to, říkala si Mae, celému tomu gulagu a všemu, co představuje.

Renata stále do sluchátka dostávala jakési zprávy. „Počkej chvíli,“ ozvala se, „ted’ mi říká, že se ještě nemůže utrhnout.“ Zářivě se na Mae usmála. „Tak já tě zatím zavedu k tvému stolu, co ty na to? Prý tam za tebou tak za hodinu přijde.“

K tvému stolu, na ta slova Mae projela vlna rozzechvění a okamžitě jí na mysl přišel otec. Byl na ni pyšný. Moc pyšný, zdůrazňoval v hlasové zprávě, kterou jí nechal ve čtyři hodiny ráno. Poslechla si ji, až když vstala. Moc a moc pyšný, říkal a hlas se mu u toho zadrhl. Mae byla dva roky po škole, a už byla zaměstnaná v Circlu, platili jí zdravotní pojištění, měla byt ve městě a nevisela rodičům na krku. Ostatně ti měli svých starostí dost.

Mae vyšla za Renatou z atria. Na trávníku pod strakatým světlem seděla na umělém návršíčku mladá dvojice. V ruce měli jakýsi průhledný tablet a o čemsi zapáleně diskutovali.

„Budeš sedět tamhle v Renesanci,“ řekla Renata a ukázala přes trávník k budově ze skla a zoxidované mědi. „Tam pracují všichni z Péče o zákazníky. Už jsi tu někdy byla?“

Mae přikývla. „Byla. Hned několikrát, ale v téhle budově ještě ne.“

„Takže jsi viděla bazén a sportoviště.“ Renata mávla rukou k modrému rovnoběžníku a zkosené budově tělocvičny za ním. „Tamhle se cvičí jóga, crossfit, pilates, můžeš si tam zajít na masáž nebo na spinning. Na spinning prý chodíš, ne? Vzadu je hřiště na bocciu a nově i na tetherball. Hned za trávníkem je bufet...“ Renata ukázala na svěže zelenou plochu, kde se slunilo několik lidí v kalhotách, košilích a kostýmcích. „A už jsme tady.“

Stály před Renesancí, další budovou s dvanáctimetrovým atriem, nad nímž se zvolna otáčela mobilní socha od Alexandra Caldera.

„Caldera miluju,“ řekla Mae.

Renata se usmála. „Já vím.“ Obě se na instalaci zadívaly. „Tohle viselo ve francouzském parlamentu. Nebo možná něco podobného.“

Vítr, který za nimi zavanul dovnitř, sochu natočil tak, že její rameno ukazovalo na Mae, jako by ji osobně vítalo. Renata ji vzala za loket. „Tak půjdeme? Tudy.“

Vešly do výtahu se stěnami z mírně naoranžovělého skla. Uvnitř se s blikáním rozsvítilo a Mae na stěnách uviděla své jméno a vedle něj fotku ze školní ročenky. *Vítej, Mae Hollandová*. Mae uniklo z hrdla drobné heknutí. Tu fotografii léta neviděla, a byla za to dost ráda. Určitě ji někde vyhrabala Annie. Na podobence byla skutečně Mae – její široká ústa s úzkými rty, olivová kůže, černé vlasy, ale na téhle fotce jí vystoupilé lícni kosti dodávaly strohé vzezření, její hnědé oči se neusmívaly, byly drobné a chladné, připravené k boji. Od doby, kdy fotografie vznikla – to jí bylo osmnáct, byla rozhněvaná a nejistá –, Mae nabrala tolik potřebná kila, její výraz změkl a získal křivky, jež přitahovaly pozornost mužů nejrůznějšího věku i pohnutek. Už od střední školy se snažila být otevřenější a vstřícnější, a když před sebou viděla doklad doby dávno minulé, kdy si o světě myslela jen to nejhorší, vyvedlo ji to z míry. Právě když měla pocit, že už ten pohled dál nesnese, fotografie zmizela.

„Jo, všechno je tu na senzory,“ odušila Renata. „Výtah zjistí tvou totožnost a pak tě pozdraví. Tu fotku máme od Annie. Asi jste hodně dobré kamarádky, když má tvou fotku ze střední. No, na každý pád doufám, že ti to nevadí. Předvádíme to hlavně návštěvám, na většinu to udělá dojem.“

Zatímco výtah stoupal, na stěnách se střídaly vybrané denní činnosti, obrázky a text přecházely z jednoho panelu na druhý. Každé sdělení provázelo video, fotografie, animace a hudba. V poledne se měl promítat film *Koyaanisqatsi*, v jednu se konala ukázka automasáže, ve tři pak zdravotní posilování. V půl

sedmé bude na radnici setkání s prošedivělým, ale mladým kongresmanem, kterého Mae neznala. Promítali ho na dveře výtahu, jak mluví kdesi na pódiu, za ním se třepotají vlajky a on s vyhrnutými rukávy snažně zatíná ruce v pěst.

Dveře se otevřely a roztály kongresmana vejpůl.

„Tak jsme tady,“ prohlásila Renata a vykročila na úzkou mřížovanou ocelovou lávku. Mae se podívala pod nohy a útroby se jí sevřely. Viděla čtyři patra dolů, až do přizemí.

Pokusila se o nenucený tón: „Sem asi nedáváte nikoho, kdo trpí závratěmi.“

Renata se zastavila a obrátila se na ni, ve tváři upřímné znepokojení. „Samozřejmě že ne. Ale v tvém profilu stojí –“

„Ne, ne,“ honem ji přerušila Mae. „To je dobrý.“

„Počkej, můžeme tě přestěhovat níž, jestli –“

„To je dobrý, vážně. Úplně v pohodě. Omlouvám se, byl to jen vtip.“

Renata byla viditelně otřesená. „No dobře. Ale kdyby něco, tak řekni.“

„Řeknu.“

„Určitě? Annie by se zlobila, kdybich se o tebe nepostarala.“

„Určitě. Přisahám,“ ujistila ji Mae a usmála se. Renata se vzpamatovala a šla dál.

Lávka vedla do hlavní části patra, rozlehlého proskleného prostoru rozpůleného dlouhou chodbou. Po obou stranách se táhly kanceláře a skrz sklo bylo vidět jejich osazenstvo. Všichni si své pracovní místo vyzdobili pečlivě, ale vkusně – jedna kancelář byla plná jachtařských propriet, zavěšených na odhalených trámech a zdánlivě se vznášejících ve vzduchu, v jiné byly rozestavené bonsaje. Prošly kolem kuchyňky – skříňky i poličky ze skla, magnetické příbory v sevřeném útvaru přivaknuté k ledničce, všechno osvětlené ručně foukaným lustrem s různobarevnými žárovkami a oranžovým, broskvovým a růžovým ramenem.

„Tak jsme tady.“

Zastavily se u kóje, šedé a malé a polepené materiálem, který připomínal syntetické plátno. Mae zaváhala. Kóje vypadala přesně jako ta, ve které pracovala posledního půldruhého roku. Byla to první věc, kterou tu převzali beze změn, první věc, která nějak upomínala na minulost. Stěny byly potažené – Mae nevěřila svým očím – pytlovinou.

Mae věděla, že ji Renata pozoruje a že její výraz prozrazuje úděs. *Usměj se*, poručila si. *Usměj se*.

„Bude ti to vyhovovat?“ zeptala se jí Renata a očima jí těkala sem tam po celém obličejí.

Mae přinutila rty k výrazu určitého uspokojení. „Naprostο. Vypadá to dobře.“

Tohle tedy nečekala.

„Výborně. Já půjdu, ať se tu můžeš v klidu porozhlédnout, a co nevidět přijde Denise s Josiahem, všechno ti ukážou a pomůžou ti se zabydlováním.“

Mae znovu roztáhla ústa do úsměvu, Renata se obrátila a odešla. Mae se posadila a zjistila, že opěradlo židle je naložené a všechna kolečka nejspíš zaseknutá. Na stole stál počítač, ale byl to předpotopní model, jaký nikde jinde v budově neviděla. Mae byla bezradná a její nálada se propadala do téže propasti, ve které trčela posledních pár let.

Pracoval vůbec ještě někdo v technických službách? A jak k té práci přišla Mae? Jak ji mohla snést? Když se jí někdo zeptal na práci, radši zalhala, že je nezaměstnaná. Bylo by jí líp, kdyby pracovala kdekoli jinde, jen ne ve svém rodném městě?

Pο nějakých šesti letech nenávidění Longfieldu, proklínání rodičů, že se sem přestěhovali, a žehrání na to, co všecko tu chybí – zábava, restaurace, osvícené duše –, se Mae nedávno rozhodla, že na něj bude vzpomínat s určitou něhou. Longfield byl malé městečko mezi Fresnem a Tranquility, které v roce 1866 založil a pojmenoval jistý prostoduchý farmář. O sto padesát let později se počet obyvatel vyšplhal na necelé dva tisíce

duší, z nichž většina pracovala ve Fresnu, nějakých dvacet mil odtud. Bydlení v Longfieldu bylo laciné a rodiče Maeiných kamarádek byli hlídači, učitelky a kamioňáci se zálibou v lovu. Když Mae dokončila školu, byla jedna z dvanácti, kteří odešli na vysokou, a jako jediná se stěhovala na východ od Colorada. Ničilo ji, že to nechala zajít tak daleko a pohltily ji dluhy, takže se nakonec musela vrátit a nastoupit do místních technických služeb. Ničilo to i její rodiče, přestože ti se navenek tvářili, že udělala správnou věc, když využila slušné příležitosti a začala dluhy splácet.

Budova 3B-Východ nebyla nic než žalostná betonová krychle s tenkými svislými štěrbinami místo oken. Uvnitř byla většina stěn ze škvárobotonových tvárníc a všude bylo vymalováno mdlou zelenou barvou. Pracovat tady bylo jako pracovat v šatnách. Mae byla o nějakých deset let mladší než kdokoli jiný v budově, a i třicátníci tu byli z jiného století. Žasli nad jejími počítačovými dovednostmi, které byly mezi jejími známými naprosto základní a běžné. Kolegové byli u vytržení. Říkali jí Černý blesk, což byla slabomyslná narážka na její vlasy, a tvrdili jí, že ji v kanceláři čeká poměrně slušná budoucnost, pokud si povede dobře. Za čtyři pět let by prý mohla řídit IT oddělení pro celou stanici! Její rozčilení bylo bezbřehé. Kvůli takovéhle práci tedy na vysokou školu nešla a nedala 234 tisíc dolarů za elitní humanitní vzdělání. Ale byla to práce a ona potřebovala peníze. Její studentské půjčky byly nenasytné a každý měsíc vyžadovaly krmení, a tak práci a peníze vzala a přitom se rozhlížela po zelenějších pastvinách.

Její přímým nadřízeným byl nějaký Kevin, který oficiálně pracoval jako hlavní technik, ale jakýmsi podivným nedopatřením o technických věcech nevěděl ani zbla. Vyznal se v kabelech a rozbočovačích, ale měl si ve sklepě štelovat vlastnoručně vyrobenou vysílačku, a ne dělat nadřízeného Mae. Dennodenně, měsíc co měsíc nosil tutéž košili s krátkými rukávy a stejnou rezavou kravatu. Představoval otřesný útok na

smysly, z úst mu páchlo po šunce, pod nosem mu trčel vzdorný knír, který vypadal, jako by mu z neustále rozšířených nozder vyčuhovaly dvě pracky mířící na jihovýchod a jihozápad.

Všechny ty poklesky by mu Mae odpustila, nebýt jeho upřímného dojmu, že jí na její práci záleží. Kevin věřil, že Mae, absolventka Carletonu s hlavou plnou velkých, zlatých snů, má zájem pracovat v technických službách. Že by jí vadilo, kdyby Kevinovi její výkon někdy připadal nedostatečný. To ji rozčilovalo.

Jak ji vždycky pozval dál, zavřel za ní dveře a sedl si na roh stolu – to bylo příšerné. Víte, proč jsem si vás zavolaal? zeptal se jí pokaždé, skoro jako kdyby ji zastavila hlídka na dálnici. Jindy, když byl s její prací ten den spokojený, udělal něco ještě horšího: pochválil ji. Nazval ji svou chráněnkou. To slovo miloval. Představoval ji tak návštěvám: „Tohle je Mae, moje chráněnka. Docela jí to pálí, většinou.“ Načež na ni mrkl, jako by byl kapitán a ona jeho první důstojnice a oba spolu zažili nejedno divoké dobrodružství a byli si navždy zavázáni. „Jestli si to nepokazí, čeká ji tady růžová budoucnost.“

Nesnášela to. Každý den, celý rok a půl, co v té práci strávila, přemýšlela, jestli by vážně mohla poprosit Annie o laskavost. Nikdy si nikomu o takové věci neříkala, nechtěla se nechat zachraňovat, tahat z bryndy. Byla v tom určitá potřeba, jistá tížádostivost – ostré lokty, jak tomu říkával její otec –, kterou zdědila po rodičích. Oba byli nenápadní lidé, kteří se neradi pletli někomu do cesty, tiší a hrdí lidé, kteří si od nikoho nebrali.

A Mae byla taky taková. Jenže ta práce ji zkřivila, takže by udělala cokoli, jen aby mohla odejít. Všechno jí tu bylo odporné. Ty zelené tvárnice. Zásobník na vodu, vážně. Píchačky, bez legrace. Osvědčení o zásluhách, když někdo udělal něco, co se považovalo za výjimečné. A ta pracovní doba! Od devíti do pěti, vážně! Všechno jí to připadalo jako z jiné doby, z doby právem zapomenuté, a Mae měla pocit, že mrhá životem nejen

ona, ale celá firma, mrhá lidským potenciálem a brzdí otáčení zeměkoule. Kóje, kterou tam dostala, to vše ztělesňovala. Nízké stěny, které se měly postarat, aby se beze zbytku soustředila na práci, byly polepené pytlovinou, jako by ji jakýkoli jiný materiál mohl rozptylovat a odkazovat na přitažlivější způsoby, jak trávit čas. A tak strávila osmnáct měsíců v kanceláři, kde se měli zaměstnanci ze všech materiálů, jež nabízel člověk i příroda, od rána do večera dívat zrovna na pytlovinu. Na špinavou pytlovinu, neušlechtilou pytlovinu. Na hrubou pytlovinu, pytlovinu pro chudé, lacinou pytlovinu. Proboha, říkala si, když odtamtud odcházela, a slíbila si, že se na tu látku už nikdy nepodívá, natož aby se jí dotkla nebo třeba jen vzala na vědomí její existenci.

A taky nečekala, že ji ještě někdy spatří. Jak často, mimo devatenácté století, přesněji mimo koloniál z devatenáctého století, člověk potká pytlovinu? Mae předpokládala, že už na ni nikdy nenatrefí, ale teď ji měla před sebou, všude kolem sebe, dívala se na ni a cítila její zatuchlý pach a do očí jí vhrkly slzy. „Zasraná pytlovina,“ zamumlala si pro sebe.

Za sebou uslyšela povzdychnutí a pak někdo promluvil: „Tak si říkám, že to nebyl moc dobrý nápad.“

Mae se obrátila a před ní stála Annie, zaťaté pěsti v bok jako nasupené děcko. „Zasraná pytlovina,“ napodobila Maeino rozčilení a pak vybuchla smíchy. Když se uklidnila, vypravila ze sebe: „To bylo úžasný. Moc ti děkuju, Mae. Věděla jsem, že pytlovinu nenávidíš, ale zajímalo mě, jak moc. Promiň, že jsem tě skoro rozbřečela. Jéžíš.“

Mae se podívala na Renatu, která už měla obě ruce nad hlavou, jako by se vzdávala. „Můj nápad to nebyl!“ řekla. „To všecko Annie. Na mě se nezlob!“

Annie spokojeně vzdychla. „Musela jsem tu kóji koupit ve Walmartu, abys věděla. A ten počítač! Co mi to dalo práce, než jsem ho objevila na internetu. Říkala jsem si, že to všechno vyhrabeme někde ve sklepě, ale nelžu ti, v celém kampusu se

ne našlo nic, co by bylo dost staré a ošklivé. Panebože, to byl výraz, kdyby ses viděla.“

Mae bušilo srdce. „Ty jsi takovej pošuk.“

Annie předstírala zmatení. „Já? Já nejsem pošuk. Jsem báječná.“

„To snad není pravda, takový práce, jen abys mě dostala.“

„No, ale povedlo se to. Jak myslíš, že jsem se dostala tam, kde jsem? Chce to vymyslet plán a pak se ho držet.“ Znalecky na Mae mrkla a ta se chtě nechtě musela smát. Annie byla mágor. „A teď pojď. Všechno ti ukážu.“

Mae si cestou musela připomínat, že Annie neměla vždycky vysokou funkci ve společnosti, jako je Circle. Před pouhými čtyřmi lety byla Annie studentka, která nosila pánské flanelové tepláky na přednášky, na večeri i nahodilě schůzky. Jak říkal jeden z jejích kluků, a že jich bylo hodně, všichni monogamní a slušní, byla trubka. Ale mohla si to dovolit. Byla z bohaté rodiny, z několikáté generace vlivného rodu, a byla moc hezká, dolíčky ve tvářích a dlouhé řasy, a vlasy tak blondáté, že zkrátka musely být přírodní. Všichni ji znali jako nespoutanou holku, kterou když něco trápilo, tak nikdy ne dlouho. Ale taky byla trubka. Byla samá ruka, samá noha, a když mluvila, mávala rukama divoce a nebezpečně kolem sebe, a vyžívala se v bizarních konverzačních odbočkách a podivných obsesích – jeskyně, amatérská výroba parfémů, doo-wop. Přátelila se se všemi svými bývalými, s každou náhodnou známostí, s každým profesorem (všechny je osobně znala a posílala jim dárky). Nějakým způsobem byla zapojená do většiny školních klubů a akcí, a některé dokonce vedla, a přesto si našla dost času na svědomitou přípravu – vlastně všechno brala velmi svědomitě –, přičemž na párty se pak klidně ztrapnila, jen aby trochu rozproudila zábavu, a domů odcházela poslední. Nabízelo se jedině rozumné vysvětlení, a sice že nespala, ale tak to nebylo. Spala doslova

dekadentně, osm až deset hodin denně, usnula kdekoli – během tříminutové jízdy autem, v olezlém boxu bistra kousek od kampusu, u kdekoho na gauči, kdykoli.

Mae to všechno znala z první ruky, dělala Annie řidičku na dlouhých cestách po celé Minnesotě, Wisconsinu a Iowě na nespočetné a většinou bezvýznamné závody v přespolním běhu. Mae dostala příspěvek na školné na Carletonu, a tam se taky s Annie seznámila. Byla o dva roky starší a běhání jí šlo samo, ale na tom, jestli ona nebo celý tým vyhraje, jí záleželo jen někdy. Do jednoho závodu se Annie ponořila, dobírala si soupeře, posmívala se jejich dresům nebo výsledkům zkoušek, a jindy zase nejevila pražádný zájem o výsledek a byla jen ráda, že se jede. Na těch dlouhých cestách ve svém autě – radši ale byla, když řídila Mae – Annie vystrčila bosé nohy z okénka, mlela o míjející krajině a hodiny spekovala o tom, co se asi děje v pokojích trenérů, manželského páru se stejným, skoro vojenským sestřihem. Mae se smála všemu, co Annie řekla, a aspoň tak nemusela myslet na závod, který na rozdíl od Annie musela vyhrát, nebo se v něm aspoň slušně umístit, aby obhájila stipendium. Přijely vždycky jen pár minut před startem a Annie nevěděla, který závod má běžet a jestli ho vůbec běžet chce.

Jak tedy bylo možné, že se tahle chaotická a směšná osoba, jež v kapse nosila kousek deky, kterou mívala jako dítě, v Circle dostala tak rychle tak vysoko? Teď patřila ke čtyřiceti nejvýznamnějším postavám ve společnosti – Horním čtyřiceti – zasvěceným do těch nejtajnějších plánů a informací. Že dokázala prosadit, aby přijali Mae, a ani se přitom nezapotila? Že to stihla za pouhých pár týdnů od chvíle, kdy Mae konečně spolkla hrdost a požádala ji? Byl to jasný důkaz její vnitřní vůle, jakéhosi tajemného a zásadního smyslu pro osud. Navelek Annie nejevila žádné nápadné známky ctižádosti, ale Mae s jistotou věděla, že Annie svým způsobem trvala na tom, aby to dopadlo dobře, aby tuhle pozici získala, bez ohledu na to,

odkud přišla. I kdyby bývala byla slepá a vyrostla mezi ovčáky v sibiřské tundře, stejně by teď byla tady.

„Díky, Annie,“ řekla napůl nepřítomně.

Minuly několik zasedaček a společenských místností a procházely novou galerií, kde viselo půl tuctu Basquiátů, nedávno zakoupených z krachujícího muzea v Miami.

„Za málo,“ utrousila Annie. „Mrzí mě, že jsi v Péči o zákazníky. Víím, že to zní mizerně, ale začínala tam polovička lidí, kteří tu něco znamenají. Věříš mi?“

„Věřím.“

„To je dobře, je to totiž pravda.“

Vyšly z galerie do kantýny v druhém patře – „Skleněná jídelna, zní to hrozně, já víím,“ poznamenala Annie –, navržené tak, že zaměstnanci jedli v devíti různých patrech, přičemž veškeré stěny i podlahy byly ze skla. Na první pohled se zdálo, že tu obědvá stovka lidí vznášejících se ve vzduchu.

Pokračovaly skrz Půjčovnu, kde si mohl každý zaměstnanec zdarma půjčit všechno od kola přes dalekohled po rogallo, směrem k akváriu, které vymyslel jeden ze zakladatelů firmy. Zastavily se před nádrží, která jim sahala až po hlavu. Uvnitř bez zjevného důvodu nebo systému pomalu stoupaly a klesaly přízračné medúzy.

„Budu tě sledovat,“ prohlásila Annie, „a vždycky když uděláš něco skvělého, postarám se, aby se to všichni dozvěděli a tys tu nemusela trčet moc dlouho. Na postup se tu dá celkem spolehnout, a jak víš, na nové pozice hledáme lidi téměř bez výjimky interně. Takže se snaž, moc nevystřkuj bradu a budeš čubrnět, jak rychle se posuneš z Péče o zákazníky k něčemu vypečenějšímu.“

Mae se podívala Annie do očí, které se ve světle z akvária leskly. „Žádný strach. Já tady budu spokojená kdekoli.“

„Lepší stát na nejspodnější šprušli žebříku, na který chceš vylézt, než uprostřed žebříku, který tě nezajímá, no ne? Nějakýho zasranýho žebříku se šprušlema ze sraček?“

Mae se zasmála. Byl to šok, slyšet takové sprost'árny z tak nežných úst. „Takhle nadáváš odjakživa? Nějak si na to u tebe nevzpomínám.“

„Jenom když jsem unavená, což je skoro pořád.“

„Bývalas taková hodná holka.“

„Promiň. Kurva, promiň, Mae! Do prdele práce. No nic. Ještě něco si prohlédneme. Psinec!“

„A budeme dneska vůbec pracovat?“ zeptala se Mae.

„Pracovat? Tohle je práce. Přesně to máš za úkol první den: seznámit se s prostředím, poznat lidi a aklimatizovat se. Víš, jako když doma položíš nové dřevěné podlahy –“

„Ne, nevím.“

„No, prostě takovou podlahu musíš nejdřív nechat deset dní ležet, aby se dřevo aklimatizovalo. Potom teprve tu podlahu položíš.“

„Takže podle téhle analogie jsem dřevo?“

„Jo, jsi dřevo.“

„A pak mě položíte.“

„Jo, položíme. A přitlučeme deseti tisícema maličkých hřebíčků. Bude se ti to moc líbit.“

Došly ke kotcům, duchovnímu dítěti Annie. Její pes jménem Doktor Kinsmann nedávno umřel, ale strávil tu pěkných pár spokojených let, vždycky nablízku své paničce. Proč by měli zaměstnanci nechávat psy doma, když si je mohli brát sem, kde byli mezi lidmi a ostatními psy, bylo o ně postaráno a nemuseli být sami? Takhle uvažovala Annie a její nápad si rychle získal oblibu a dnes už se považoval za vizionářský. Dál viděly noční klub – přes den se často využíval k takzvanému extatickému tanci, což bylo podle Annie skvělé cvičení – a taky velký amfiteátr a malé zastřešené divadlo – „je tu asi deset komediálních souborů, dělají hlavně improvizaci“ – a po tom všem si daly oběd ve velké kantýně v prvním patře. V koutě na malém pódiu hrál na kytaru muž, který vzezřením připomínal jednoho stárnoucího písničkáře, kterého poslouchali rodiče Mae.

„Je to...?“

„Jo, je,“ řekla a ani nezpomalila. „Každý den tu někdo vystupuje. Muzikanti, komici, spisovatelé. To je Baileyho srdcová záležitost, vozí je sem, aby se trochu ukázali. Mají to venku dost těžké.“

„Věděla jsem, že tu občas bývají, ale každý den?“

„Máme nasmlouváno na rok dopředu. Musíme zájemce odmítat.“

Písničkář zpíval vášnivě, hlavu nakloněnou, vlasy mu padaly do očí, prsty horečně drnkaly, ale naprostá většina osazenstva kantýny mu věnovala pramalou nebo vůbec žádnou pozornost.

„Ani si nechci představovat, co to stojí,“ řekla Mae.

„Probůh, my jim neplatíme. Jo, počkej, někoho ti představím.“

Annie zastavila muže jménem Vipul a vyložila Mae, že co nevidět kompletně přepracuje koncept televize, která víc než kterékoli jiné médium vězí ve dvacátém století.

„Spíš v devatenáctém,“ dodal precizní a ušlechtilou angličtinou s lehkým indickým přízvukem. „Televize je poslední místo, kde zákazníci nikdy nedostanou, co chtějí. Poslední bašta feudálních pořádků mezi tvůrcem a divákem. Už nebudeme vazaly!“ prohlásil a po chvíli se odporoučel.

„Ten chlap jede na úplně jiné vlně,“ poznamenala Annie, když procházely kantýnou. Zastavily se u pěti šesti stolů a Mae se seznámila s úchvatnými lidmi. Všichni podle Annie pracovali na něčem, co otřese světem nebo změní všem život nebo je o padesát let napřed. Záběr všech těch lidí byl neskutečný. Dvojice žen, které potkaly, pracovala na ponorném průzkumném plavidle, jež zbaví tajemství i Mariánský příkop. „Zmapují ho jako Manhattan,“ řekla Annie a ženy se té nadsázce nebránily. Pak se zastavily u trojice mužů, kteří se dívali na obrazovku zabudovanou v desce stolu. Promítali si na ní trojrozměrné nákresy nového nízkorozpočtového bydlení, jež by se dalo snadno zavést v rozvojovém světě.

Annie vzala Mae za ruku a táhla ji k východu. „To, co vidíš, je Okrová knihovna. Slyšelas o ní?“

Mae o ní neslyšela, ale nechtělo se jí to říct nahlas.

Annie se na ni podívala spiklenecky. „Neměla bys ji vidět, ale co už.“

Nastoupily do výtahu z plexiskla s neonovými zářivkami a vyjely atriem vzhůru. V každém z pěti pater bylo vidět do všech kanceláří. „Vůbec si neumím představit, jak se něco takového dá zaplatit,“ poznamenala Mae.

„Proboha, to já taky ne. Ale nejde tu jen o peníze, jak asi víš. Firma vydělává dost, aby si mohla dovolit podporovat záliby své komunity. Ti chlapi, co dělají na tom udržitelném bydlení, to jsou programátoři, ale pár z nich studovalo architekturu. A tak sepsali projekt a Mudrci se do něj zfanfněli. Zvláště Bailey. On prostě hrozně rád podporuje zvědavost mladých nadaných hlav. A jeho knihovna je neskutečná. Tady vystupujeme.“

Vyšly z výtahu do dlouhé chodby, vyložené tmavým třeshňovým a ořechovým dřevem. Řada drobných lustrů vrhala poklidné jantarové světlo.

„Stará škola,“ poznamenala Mae.

„Vždyť víš, jak má Bailey tyhle starý hovadiny rád. Mahagon, mosaz, vitrážový okna. Má zkrátka takový vkus. U ostatních budov ho přehlasují, ale tady je po jeho. Koukni na tohle.“

Annie se zastavila u rozměrného obrazu, portrétu Tří mudrců. „Šeredný, co?“

Obraz byl nanicovatý, vypadal jako od nějakého středoškolačka. Tři muži, zakladatelé společnosti, na něm byli nakomponováni do trojúhelníku. Všichni na sobě měli své nejnámější oblečení a jejich výrazy skoro komiksově vypovídaly o jejich povahách. Ty Gospodinov, zázračné dítě a vizionář společnosti, měl tuctové brýle a obrovskou mikinu s kapucí, díval se doleva a usmíval se. Vypadal, že si užívá nějaký příjemný okamžik, sám, naladěný na nějakou vzdálenou frekvenci. Byl mezním případem Aspergerova syndromu a portrét ten fakt vy-

zdvihoval. Měl tmavé zanedbané vlasy, tvář bez vrásek a vypadal maximálně na pětadvacet.

„Ty vypadá trochu jako magor, vid’?“ odušila Annie. „Ale to není možný. Nikdo z nás by tu nebyl, kdyby nebyl kromě jinýho taky kurevsky geniální manažer. Měla bych ti vysvětlit, jak to tu chodí. Polepšiš si rychle, takže ti to vyložím na rovinu.“

Ty, rozený Tyler Alexander Gospodinov, byl první Mudrc, vysvětlila Annie, ale nikdo mu nefekl jinak než Ty.“

„Tohle vím,“ řekla Mae.

„Počkej, teď mě nepřerušuj. Jsou to stejný kecy, který valím do hlavy prezidentům.“

„Tak jo.“

Annie pokračovala.

Ty si uvědomil, že společensky je přinejlepším neohrabaný, přinejhorším naprostá mezilidská katastrofa. Takže půl roku před IPO společností učinil velmi moudré a výnosné rozhodnutí: zaměstnal zbylé dva Mudrce, Eamona Baileyho a Toma Stentona. Tím krokem ukonejšil obavy investorů a nakonec hodnotu firmy ztrojnásobil. Na akciích vydělal tři miliardy dolarů, což byla bezprecedentní, ale nikoli nečekaná suma. Ty se tak zbavil všech finančních starostí a se Stentonem a Baileym na palubě se mohl nechat volně unášet, mohl se schovat, zmizet. Měsíc od měsíce ho bylo v kampusu i v médiích vidět mň. Čím dál víc se uzavíral do sebe a aura kolem něj, ať už záměrně, nebo ne, jen rostla. Pozorovatelé si říkali: Kde je Ty a co chystá? Své plány držel až do poslední chvíle pod pokličkou a s každou další inovací, kterou Circle přinesl, bylo méně jasné, jestli pochází přímo od Tye, nebo od stále rostoucí skupiny špičkových vynálezců, kteří teď patřili pod křídla firmy.

Většina pozorovatelů se domnívala, že do projektů stále zasahuje, a někteří tvrdili, že jeho otisky, jeho fortel na řešení, která jsou globální, elegantní a nekonečně škálovatelná, se daly najít v každém větším vynálezu firmy Circle. Ty společnost založil po roce na vysoké, a to neměl žádného zvláštního

obchodního ducha ani konkrétní cíle. „Říkávali jsme mu Niagara,“ vzpomínal jeho tehdejší spolubydlíci v jednom z prvních článků o něm. „Nápady se mu doslova hrnuly z hlavy, každou vteřinu milion, den co den, nebralo to konce, obrovská záplava.“

První Unifikovaný operační systém navrhl právě Ty. Komboval všechny online služby, které do té doby fungovaly odděleně a nešikovně – profily uživatelů na sociálních sítích, jejich platební systémy, různá hesla, e-mailové účty, uživatelská jména, nastavení, každyčický nástroj a projev jejich zájmů. Starý způsob – na každou transakci jiná stránka a jiný systém – byl jako nasedat kvůli každému vyřizování do jiného auta. „Člověk nemá mít sedmaosmdesát různých aut,“ prohlásil později, když už jeho systémy ovládly internet a celý svět.

A tak všechno, veškeré potřeby a nástroje uživatelů, naházel do jednoho tyglíku a vymyslel TruYou – jeden účet, jedna identita, jedno heslo, jeden platební systém. Už žádná hesla, už žádné několikanásobné identity. Přístroje znaly svého majitele i jeho jedinou totožnost, TruYou, vaše pravé já, neotřesitelné a nezamaskovatelné, platilo, registrovalo se, odpovídalo, prohlíželo a kontrolovalo, sledovalo a bylo sledováno. Člověk musel používat své skutečné jméno, navázané na jeho kreditní karty a banku, takže bylo jednoduché cokoli zaplatit. Jedno tlačítko na celý zbytek internetového života.

Pokud jste chtěli využít jakýkoli nástroj Cirelu, a byly to nástroje nejlepší, které zcela ovládly trh, byly všude a zdarma, museli jste to udělat sami za sebe, prostřednictvím svého TruYou. Éra falešných identit, ukradených profilů, několikerých uživatelských jmen, složitých hesel a platebních systémů byla pryč. Kdykoli jste chtěli něco vidět, něco použít, okomentovat nebo koupit, stačilo jedno tlačítko, jeden účet, všechno svázané dohromady, vysledovatelné a prosté, ovladatelné přes mobil nebo laptop, tablet, či dokonce přes sítnici. Stačil jeden účet a dostali

jste se do každého zákoutí internetu, na každý portál, každou placenou stránku, zkrátka mohli jste si dělat, co jste chtěli.

TruYou změnilo internet, naprosto, a navíc za pouhý rok. Některé stránky sice nejdřív vzdorovaly a zastánci volného přístupu k internetu volali po právu pohybovat se na webu anonymně, vlna TruYou však byla mohutná a rozdrtila veškerou významnější opozici. První přišly na řadu komerční stránky. Proč by měla nějaká stránka – pokud nenabízela porno – chtít anonymní uživatele, když mohl provozovatel přesně vědět, kdo k němu zavítá? Takřka přes noc na všech diskusních fórech zavládla slušnost, všichni přispěvatelé totiž za svá slova odpovídali. Trollům, kteří víceméně ovládli internet, nezbylo než odtáhnout zpátky do temnoty.

A ti, kteří chtěli nebo potřebovali sledovat pohyb spotřebitelů na internetu, našli svou Valhallu: skutečné nákupní zvyky skutečných lidí teď bylo možné mimořádně dobře zmapovat a změřit a marketing se pak na tyto lidi dal zaměřit s chirurgickou přesností. Většina uživatelů TruYou, většina internetových uživatelů, kteří chtěli zkrátka jednoduchost, efektivitu, čistou a nekomplikovanou uživatelskou zkušenost, byla z výsledků nadšená. Už si nemuseli pamatovat dvanáct identit a hesel, už nemuseli snášet šílenství a zuřivost anonymních zástupců, už je nikdo nevystavoval marketingu, který pouze hádal, jaké jsou jejich potřeby, a střílel přitom přinejlepším o míli vedle. Zprávy, které teď dostávali, byly přesné a soustředěné, a většinou dokonce vítané.

A Ty na to všechno přišel víceméně náhodou. Už ho nebylo pamatovat si jednotlivé identity, zadávat hesla a detaily kreditní karty, a tak si napsal kód, který mu zjednodušil život. Použil písmena ze svého jména v TruYou záměrně? On sám tvrdil, že si tu souvislost uvědomil až ex post. Měl představu, jaký komerční dopad bude TruYou mít? Prohlašoval, že ne, a většina lidí mu věřila a domnívala se, že finanční zhodnocení Tyova nápadu měli na svědomí zbylí dva Mudrci, kteří

na to měli dost podnikatelského důvtipu. Právě oni na TruYou dokázali vydělat, našli způsoby, jak vytrískat peníze ze všech Tyových nápadů, a vybudovali společnost, která postupně pohltila Facebook, Twitter, Google a pak i Alacritu, Zoopu, Jefe i Quan.

„Tomovi to tady moc nesluší,“ poznamenala Annie. „Normálně nemá tak žraločí pohled. Ale prý má tenhle portrét moc rád.“

Vlevo pod Tyem stál Tom Stenton, protřelý generální ředitel, který si sám říkal Kapitalista Prime – miloval Transformers –, v italském obleku a zubil se jako vlk, co sežral Červené karkulce babičku. Měl tmavé vlasy, na skráních prokvetlé, a oči mělké a nečitelné. Byl spíš ražení makléřů z Wall Streetu osmdesátých let, nestyděl se za své bohatství, za to, že je single a agresivní a snad i nebezpečný. Byl to rozhazovačný globální titán těsně po padesátce, který jako by rok od roku sílil a který kolem sebe bez obav rozhazoval peníze a oháněl se svým vlivem. Nebál se prezidentů. Nezastrašily ho žaloby Evropské unie nebo výhrůžky státem placených čínských hackerů. Nic ho neznepokojilo, nic pro něj nebylo nedosažitelné, nebylo nic, co by se nedalo koupit. Vlastnil tým NASCAR, několik závodních jachet, pilotoval vlastní letadlo. Tenhle okázalý ředitel byl v Circleu anachronismem a u mnoha mladých utopistů ve firmě vzbuzoval smíšené pocity.

Jeho poněkud nápadná náročnost v životě obou zbylých Mudrců výrazně chyběla. Ty bydlel v najatém chatrném dvou-pokojovém bytě pár mil od kampusu, ale nikdy ho nikdo neviděl do kampusu přijíždět ani z něj odjíždět. Předpokládalo se, že tu bydlí. A kde žije Eamon Bailey, to věděli všichni – ve velmi výrazném, nesmírně skromném třípokojovém domě v běžně dostupné ulici deset minut od kampusu. Ale Stenton měl domy všude – v New Yorku, Dubaji, v Jackson Hole. Celé horní patro v Millenium Tower v San Francisku. Ostrov kousek od Martiniku.

Eamon Bailey, stojící na obraze vedle Toma, působil velmi

klidně, zdálo se, že je v přítomnosti obou mužů šťastný, jakkoli byly jejich hodnoty alespoň na povrchu diametrálně odlišné od těch jeho. Stál vpravo dole pod Tyem a jeho podobizna byla věrná – měl šedivé vlasy, brunátné tváře, jiskřivé oči, působil spokojeně a upřímně. Figuroval jako tvář společnosti, osobnost, kterou si s Círcem všichni spojovali. Když se usmál, a to bylo téměř neustále, usmál se nejen ústy, ale i očima, a snad trochu i rameny. Uměl být jízlivý. Uměl být zábavný. Když mluvil, byla v tom určitá lyričnost a zemitost zároveň a střídal šikovné obraty s upřímným selským rozumem. Pocházel z Omahy, z kromobyčejně normální šestičlenné rodiny, a jeho minulost nevykazovala téměř nic pozoruhodného. Chodil na univerzitu Notre Dame a vzal si holku z dívčí koleje Saint Mary kousek odtud. Měli spolu čtyři děti, tři dcery a pak konečně syna, i když ten se narodil s mozkovou obrnou. „Je jiný,“ řekl Bailey, když jeho narození oznamoval firmě i světu. „A o to radši ho budeme mít.“

Ze tří Mudrců byste Baileyho nejspíš potkali v kampusu, jak hraje dixieland na trombón v talentové soutěži, nejspíš byste ho zahlídli v talk show, jak mluví o firmě a chichotá se, když rozebírá – nebo mávnutím rukou přechází – takové nebo makové vyšetřování Federální komunikační komise nebo když odhaluje novou užitečnou funkcionalitu či další přelomovou technologii. Nechával si říkat strýček Eamon, a když kráčel kampusem, působil jako Teddy Roosevelt v prvním období, přístupný, upřímný a hlučný. Ti tři, v životě i na obraze, tvořili prazvláštní pugét nesourodých květin, ale nebylo pochyb o tom, že dohromady to fungovalo. Všichni věděli, že to funguje, ten trojhlavý model řízení, a tak tuto dynamiku napodobovaly i další společnosti z žebříčku Fortune 500, ovšem ne vždy úspěšně.

„No jo,“ ozvala se Mae, „ale to si nemohli dovolit pořádný portrét od někoho, kdo ví, co dělá?“

Čím déle se na něj dívala, tím zvláštější jí připadal. Autor si Mudrce uspořádal tak, že každý měl ruku na rameni svého

souseda. Ta kompozice nedávala smysl a popírala všechny způsoby, jak lze ohnout či natáhnout paži.

„Baileymu připadá k popukání,“ řekla Annie. „Chtěl ho mít v hlavní chodbě, ale Stenton to zatrhł. Víš, že Bailey je sběratel a tak, ne? Má neskutečný vkus. Působí dojmem člověka, co si rád užije, jako každý obyčejný chlap z Omahy, ale je to taky znalec, a navíc dost posedlý zachováním minulosti – dokonce i těch mizerných věcí. Počkej, až uvidíš jeho knihovnu.“

Došly k obrovitým dveřím, dost možná středověkým, ke dveřím, jaké by odradily nejednoho barbara. Ve výšce hrudníku z nich trčela dvojice obrovských klepadel s hlavou nějaké rohaté příšery, a Mae nahlas pronesla vtip, který se nabízel.

„Pěkný kozy.“

Annie si odfrkla, mávla rukou přes modrou destičku na zdi a dveře se otevřely.

Pak se Annie obrátila k Mae. „To čubrníš, co?“

Byla to třípatrová knihovna, tři podlaží okolo rozlehlého atria, všechno vyvedené ve dřevě, mědi a stříbře, symfonie tlumených barev. Mohlo tu být klidně deset tisíc knih, většinou vázaných v kůži, úhledně vyrovnaných na policích lesknoucích se lakem. Mezi knihami stály strohé busty významných osobností, Řeků a Římanů, Jeffersona, Jany z Arku a Martina Luthera Kinga. Ze stropu visel model bombardéru Spruce Goose – nebo to byla Enola Gay? Byl tu taky asi tucet starožitných, zevnitř osvětlených glóbusů. Měkké a příjemné světlo vyhříválo nejrůznější zaniklé země.

„Nakoupil spoustu takových věcí, když měly jít do aukce nebo se jich majitel chtěl zbavit. Je to taková jeho kampaň, víš. Obchází dědice ve finanční tísní, lidi, kteří se chystají své poklady s obrovskou ztrátou rozprodat, a za všechno platí tržní cenu a původním majitelům umožňuje neomezený přístup ke všemu, co od nich koupil. A taky že sem často chodí, šedovlasí staříci, čtou si tu nebo se dotýkají svých věcí. Jo, tohle ti musím ukázat. To budeš mrkat na drát.“

Annie vyvedla Mae po trojím schodišti vydlážděném spleti-
tými mozaikami – Mae odhadla, že jsou to repliky z byzantské-
ho období. Cestou se přidržovala mosazného zábradlí a všimla
si, že je téměř prosté otisků a vůbec jakýchkoli šmouh. Viděla
zelené čtecí lampičky, jaké mívají účetní, a křížem krážem ro-
zestavěné, zlatem a mědí se lesknoucí dalekohledy, které mířily
z mnoha oken z broušeného skla. „Koukni nahoru,“ vybidla
jí Annie, a tak poslechla a zjistila, že strop tvoří vitráž s divo-
kým vyobrazením nespočetných andělů v kruzích. „To je z ně-
jakýho kostela v Římě.“

Dorazily do nejvyššího patra knihovny a Annie vedla Mae
úzkými chodbičkami mezi knihami s kulatým hřbetem. Někte-
ré byly vysoké jako ona sama – bible a atlasy, ilustrované ději-
ny válek a povstání, dávno vymřelých národů a kmenů.

„Tak hele, koukni na tohle,“ řekla Annie. „Počkej. Ještě než
tí to ukážu, musíme uzavřít ústní dohodu o mlčenlivosti.“

„Tak jo.“

„Ne, vážně.“

„Však jo. Beru to vážně.“

„Dobře. Takže když pohnu touhle knihou...“ řekla Annie
a vytáhla velký svazek s názvem *Nejlepší léta našeho života*.
„Sleduj,“ prohlásila a couvla. Zeď pokrytá stovkou knih se po-
malu začala zasouvat a odhalila tajnou komnatu. „To je vyšší
nerďácká, co?“ odušila Annie a vešly dovnitř. Místnost byla
okrouhlá a obestavená knihami, ale oči okamžitě přitáhla díra
v podlaze uprostřed s měděnou zábranou okolo. Dolů, do ne-
známa pod podlahou, se táhla měděná tyč.

„On je hasič?“ zeptala se Mae.

„To kdybych věděla,“ odušila Annie.

„Kam to vede?“

„Co já vím, tak na Baileyho parkovací místo.“

Mae nedokázala přijít na žádné přílehlavé přidavné jméno.
„Jezdíš tudy někdy dolů?“

„Ne, už jenom když mi to tu ukázal, tak riskoval. Neměl to

dělat. To mi řekl sám. A teď to ukazuju tobě, což je hovadina. Ale aspoň vidíš, jak ten chlap uvažuje. Může si dovolit cokoli, a nechá si udělat zrovna hasičskou tyč, která vede sedm pater do garáže.“

Annie se z ucha zase ozvalo žbluňknutí a ona volajícím hlasem řekla „Jasně“. Bylo načase jít.

„Takže,“ začala Annie ve výtahu – sjížděly zpátky na hlavní podlaží – „musím si jít něco zařídit. Čeká mě prohlídka planktonu.“

„Cože?“ podivila se Mae.

„No víš, malé startupy, které doufají, že zachutnají velké velrybě, to jako nám. Jednou týdně se s nimi scházíme, vidí se v Tyovi a snaží se nás přesvědčit, že je nutně potřebujeme koupit. Je to trochu smutný, vzhledem k tomu, že už ani nepředstírají nějaký zisky, byť potenciální. Ale poslyš, předám tě dvěma firemním ambasadorům. Oba svou práci berou dost vážně. Doporučuju, aby sis dala pozor, až tak moc to žerou. Ukážou ti zbytek kampusu a já si tě pak vyzvednu na oslavu slunovratu, jo? Je to od sedmi.“

Dveře se otevřely v druhém patře, kousek od Skleněné jídelny, a Annie jí představila Denise a Josiaha, oba něco přes pětadvacet, se stejnou upřímností v očích, oba v prostých košilích vkusné barvy. Oba vzali Mae ruku do obou dlaní, když se zdravili, a skoro se přitom uklonili.

„Hlavně ať dneska nic nedělá,“ řekla ještě Annie a pak zmizela ve výtahu.

Josiah, hubený a extrémně pihovatý muž, obrátil modré, neustále vyvalené oči k Mae. „Moc rádi tě poznáváme.“

Denise, vysoká štíhlá Asiatka, se na Mae usmála a zavřela oči, jako by si tu chvíli vychutnávala. „Annie nám o vás dvou všechno vyprávěla, jak dlouho už se znáte. Annie je srdce a duše firmy, takže máme velkou kliku, že jsi tady.“

„Annie mají všichni rádi,“ dodal Josiah.

Z jejich uctivosti si Mae připadala trapně. Byli rozhodně starší než ona, ale chovali se, jako by byla významná osobnost.

„Vím, že bez leccého by ses asi obešla,“ řekl Josiah, „ale jestli to nevadí, rádi bychom ti dopřáli kompletní prohlídku jako každému nováčkovi. Vyhovuje ti to? Slibujeme, že to nebude nuda.“

Mae se zasmála, pokynula jim, ať jdou, a vydala se za nimi.

Zbytek dne se jí později slil ve směsici prosklených místností a stručných, nesmírně vřelých seznámení. Všichni, které potkala, byli zaneprázdnění, málem přepracovaní, nicméně je moc těšilo, že ji poznávají, byli šťastní, že tu je, ona, kamarádka Annie... Ukázali jí kliniku a představili dredatému doktoru Hamptonovi, který ji řídil. Ukázali jí pohotovost i sestru, která přijímala pacienty, Skotku. Ukázali jí biozahrady, sto metrů čtverečních, kde dva farmáři cosi vykládali skupině zaměstnanců, kteří přitom ochutnávali čerstvě sklizenou mrkev, rajčata a kapustu. Ukázali jí hřiště na minigolf, kino, bowlingové dráhy i obchod. Konečně, v samém koutě kampusu, jak Mae odhadovala – bylo odsud vidět plot a střechy hotelu San Vincenzo, kde se ubytovávaly návštěvy –, jí ukázali ubytovnu. Mae o ní slyšela, Annie se zmínila, že občas přespávala v kampusu a že teď má ty pokoje radši než vlastní byt. Jak tak Mae procházela chodbami a prohlížela si uklizené pokoje s naleštěnou kuchyňkou, stolem, naducaným gaučem a postelí, musela přiznat, že na tom něco je.

„Teď je tu sto osmdesát pokojů, ale rychle rosteme,“ řekl Josiah. „V kampusu je nějakých deset tisíc lidí a vždycky se najde někdo, kdo potřebuje zůstat déle v práci nebo si přes den zdřímnout. Tyhle pokoje jsou pořád k dispozici, vždycky čisté – stačí se jen na internetu podívat, kde je volno. Teď se rychle zaplní, ale plánujeme jich mít za pár let aspoň několik tisíc.“

„A po párty, jaká bude dneska, je tu vždycky plno,“ dodala Denise s mrknutím, které podle ní bylo nejspíš spiklenecké.

Prohlídka pokračovala i odpoledne a zastavili se během ní ochutnat jídlo na kulinářském kurzu, který ten den vedl mladý kuchař, jenž se proslavil tím, že dokáže spotřebovat každé zvíře od čumáku po ocas. Naservíroval Mae pečené vepřové čilko, maso připomínalo prorostlou slaninu a Mae moc chutnalo. Cestou potkávali další návštěvníky, skupinky vysokoškolských studentů a hloučky stánkařů, a taky podle všeho nějakého senátora a jeho suitu. Prošli kolem herny s předpotopními pinballovými automaty a badmintonovým kurtem, kde si firma podle Annie platila někdejšího mistra světa. Než ji Josiah s Denise dovedli zpátky do středu kampusu, začalo ubývat světla a údržbáři do trávy umísťovali tiki pochodně a zapalovali je. Smrákalo se a scházelo se tu několik tisíc Circlanů, a jak tak Mae stála mezi nimi, věděla, že už nikdy nechce pracovat – a vlastně ani být – nikde jinde. Její rodné město i celá Kalifornie, co Kalifornie, celá Amerika jí připadala jako nepřehledný chaos v rozvojovém světě. Za zdmi Circlu byl jen samý hluk, pinožení, nezdar a špína. Ale tady bylo všechno dovedeno k dokonalosti. Nejlepší lidé vytvářeli nejlepší systémy a nejlepší systémy vynášely peníze, neomezené množství peněz, díky nimž vzniklo nejlepší místo k práci. A bylo to tak jediné přirozené, říkala si Mae. Kdo jiný by dokázal stvořit utopii než utopisté?

„Tahle párty? To nic není,“ tvrdila jí Annie, když se šinuly k dvanáctimetrovému bufetovému stolu. Už byla tma a noční vzduch čím dál studenější, ale v kampusu bylo nevysvětlitelně teplo a jantarovým světlem ho ozařovaly stovky pochodní. „Přišel s ní Bailey. Ne že by byl nějaký Dítě Země nebo tak, ale hvězdy a roční období, to je jeho, tak vymyslel oslavu slunovratu. Časem se tu vyloupne a všechny přivítá – aspoň většinou to tak je. Loni měl na sobě takový tričko bez rukávů. Na svoje paže je moc pyšnej.“

Zastavily se na svěžím trávníku, naložily si jídlo na talíř a pak si našly místo v kamenném amfiteátru vestavěném do vysokého travnatého náspu. Annie dolévala Mae ryzlink a vykládala jí, že se vyrábí přímo v kampusu, nějaká nová receptura – míň kalorií a víc alkoholu. Mae se rozhlédla po trávníku a syčících pochodních rozestavěných v řadách, z nichž každá vedla pijáky k nějaké aktivitě – k podlézání tyče, kickballu nebo Elektrickému tobogánu –, která ani v nejmenším nesouvisela se slunovratem. Ta zdánlivá nahodilost, postrádající jakýkoli vynucený řád, pomohla večírku vysoko překonat mizivá očekávání. Všichni byli rychle pod parou a Annie se zanedlouho někde ztratila, a pak se ztratila Mae. Konečně se nějak dostala k hřišti na bocciu, na kterém zrovna hrála skupinka o něco starších Circlanů. Všem bylo minimálně třicet a kouleli melouny na bowlingové kuželky. Mae se vrátila na trávník a zapojila se do hry zvané „Ha“, která spočívala v tom, že si všichni lehli na zem tak, aby měli ruce nebo nohy nebo obojí přes sebe. Když někdo řekl „Ha“, soused to musel zopakovat. Byla to strašlivá hra, ale Mae ji v tu chvíli potřebovala, protože se jí točila hlava a bylo jí líp vleže.

„Koukni na ni, jak pokojně vypadá,“ ozvalo se někde blízko. Mae si uvědomila, že ten muž mluví o ní, a otevřela oči. Nad sebou nikoho neviděla, jen oblohu, převážně jasnou, jen tu a tam nad kampusem k moři uháněly chomáčky šedivých mraků. Mae měla těžká víčka a věděla, že není pozdě, ještě ani deset, a nechtěla jako obvykle usnout po dvou nebo třech skleničkách, a tak vstala a jala se hledat Annie nebo další lahev ryzlinku nebo obojí. Našla bufetový stůl a na něm brajgl jako po zvířatech nebo nájezdu Vikingů, takže se vydala k nejbližšímu baru, jenže tam už ryzlink došel a měli jenom jakýsi míchaný drink z vodky a energetického nápoje. Pokračovala dál a nazdařbůh se kolemjdoucích ptala, jestli nevědí, kde by sehnala ryzlink, až na sobě ucítila stín.

„Tady ještě zbylo,“ řekl stín.

Mae se ohlédlá a před sebou měla modře se lesknoucí brýle na vršku nejasné siluety muže. Obrátil se k odchodu.

„Mám jít taky?“ zeptala se Mae.

„To bych doporučoval, jestli chceš to víno. Ale zatím stojíš na místě.“

Vydala se za stínem přes trávník a pod baldachýnem vzrostlých stromů. Měsíční světlo probodávalo větve jako stovka stříbrných kopí. Mae teď stín viděla líp – na sobě měl písčové tričko a nějakou vestu, koženou nebo semišovou – tuhle kombinaci už nějaký pátek neviděla. Pak se zastavil a přidřepil k umělému vodopádu nedaleko Průmyslové revoluce.

„Schoval jsem tu pár lahví,“ řekl s rukama ponořenýma hluboko v tůni pod vodopádem. Nedařilo se mu nic najít, a tak si klekl, ve vodě už byl po rameno, až konečně vytáhl dvě elegantní zelené lahve, vstal a obrátil se k ní. Konečně se na něj mohla pořádně podívat. Obličej měl mírně trojúhelníkový a na bradě tak nepatrný d'olíček, že si ho do té doby nevšimla. Měl dětskou pokožku, oči mnohem staršího muže a výrazný nos, pokřivený a ohnutý, který zbytku jeho tváře jaksi dodával stabilitu, jako kýl jachtě. Jeho obočí, to byly dvě tmavé šmouhy ubíhající k uším, okrouhlým, velkým a princeznovskými růžovým. „Chceš jít zase hrát, nebo...?“ Jako by naznačoval, že to „nebo“ by mohlo být mnohem lepší.

„Jasně,“ odvětila a došlo jí, že toho člověka vlastně nezná, vůbec nic o něm neví. Ale protože měl ty lahve a ona někde ztratila Annie a protože za zdmi Círcu věřila všem – v tu chvíli ke všem v kampusu, kde všechno bylo nové a dovolené, cítila obrovskou lásku –, vydala se s ním zpátky do centra dění, tedy spíš na jeho okraj. Posadili se na schody vysoko nad trávníkem a dívali se, jak pod nimi pobíhají, piští a klopýtají postavy.

Otevřel obě lahve, jednu dal Mae, ze své si lokl a představil se jako Francis.

„Francis? Ne Frank?“ podívala se. Vzala si lahev a upila sladkého vína.

„Lidi mi tak občas říkají a já... jim to vymlouvám.“

Zasmála se, on taky.

Řekl jí, že je developer a že už je ve firmě skoro dva roky. Předtím byl tak trochu anarchista, provokatér. Dostal se sem, protože se do systému Circlu vlámal hloub než kdokoli jiný. Teď pracoval v bezpečnostním týmu.

„Já jsem tu dneska poprvé,“ podotkla Mae.

„To není možný.“

Mae nejdřív chtěla říct „Nedělám si čurinu“, ale pak ji napadlo, že by to trochu vylepšila, ale cosi se pomotalo a z ní vyšlo „Nedám ti čurinu“. Skoro okamžitě věděla, že si ta slova bude pamatovat a bude se za ně nenávidět ještě desítky let.

„Ty mi nedáš čurinu?“ zopakoval s kamennou tváří. „To zní dost definitivně. Nedáš mi čurinu. Páni.“

Mae se mu pokoušela vysvětlit, co chtěla říct, jak uvažovala, nebo přinejmenším jak uvažovala část jejího mozku, že tu větu chtěla jen trochu vylepšit... Ale bylo to jedno. Smál se a věděl, že má smysl pro humor, a ona to o něm věděla taky a připadala si s ním v bezpečí, věřila mu, že už to nikdy nevytáhne, že ten její oťfresný přebrept zůstane mezi nimi, že oba vědí, že každý někdy udělá chybu, a že pokud oba uznávají svou společnou lidskou přirozenost, své společné slabosti a sklony k tomu znít a vypadat tisíckrát za den jako blázen, měly by takové chyby být zapomenuty.

„Poprvé,“ řekl. „Tak to blahopřeju. Na to se napijeme.“

Přitukli si skleničkami a lokli si. Mae přidržela lahev proti měsíci a zkoumala, kolik v ní ještě zbývá. Tekutina získala nadpozemsky modrý odstín a Mae viděla, že vypila už půlku. Postavila lahev na zem.

„Máš hezký hlas,“ řekl. „Takový je odjakživa?“

„Myslíš hluboký a vrzavý?“

„Já bych řekl spíš vyzrálý. Nebo oduševnělý. Znáš Tatum O'Nealovou?“

„*Papírový měsíc* jsem viděla snad stokrát. Rodiče, no. Chtěli, aby mi bylo líp.“

„Ten film miluju,“ řekl.

„Mysleli si, že ze mě vyroste Annie Prayová, mazaná, ale rozkošná. Chtěli mít doma uličníci. Dokonce mě podle ní ostříhali.“

„Líbí se mi to.“

„Tobě se líbí sestřih podle hrnce?“

„Ne. Jak mluvíš. Zatím je to na tobě to nejlepší.“

Mae na to nic neřekla. Bylo jí, jako by dostala políček.

„Krucci,“ zaklel. „To znělo divně, co? Měl to být kompliment.“

Nastala znepokojivá pauza. Mae měla pár zkušeností s muži, kteří až příliš dobře mluvili a vrhali se po nevhodných komplimentech. Obrátila se k němu, aby si potvrdila, že není takový, jaký si myslí, že je – šlechetný a neškodný –, ale že je to pokřivený, problémový, nevyrovnaný chlap. Ale když se na něj podívala, viděla tutéž hladkou tvář, modré brýle a antické oči. V obličejí měl ztrápený výraz.

Díval se na svou lahev, jako by chtěl vinit ji. „Jen jsem ti chtěl o tvém hlase říct něco hezkého. Ale zbytek tvého já jsem tím asi urazil.“

Mae se nad tím na chvíli zamyslela, ale její mozek, zmatený ryzlinkem, byl zpomalený, zatěžkaný. Už se dál nepokoušela jeho prohlášení nebo úmysly zkoumat. „Podle mě jsi zvláštní,“ řekla.

„Nemám rodiče,“ odvětil. „Nezasloužím aspoň trochu soucitu?“ Pak si uvědomil, že toho na sebe řekl příliš, a navíc zbytečně zoufale, a tak řekl: „Ty vůbec nepiješ.“

Mae si řekla, že ho nechá téma dětství opustit. „Já už jsem dopila,“ řekla. „Už nemůžu.“

„Moc mě to mrzí. Někdy se mi slova trochu popletou. Na takovýchhle akcích ze všeho nejradši nemluví.“

„Jsi fakt zvláštní,“ zopakovala Mae a myslela to vážně. Bylo jí čtyřiaadvacet a nikoho jako on nikdy nepotkala. To je přece, pomyslela si opilecky, důkaz, že Bůh existuje, nebo ne?

Že potkala tisíce lidí navzájem si podobných a snadno zapomenutelných, a teď má před sebou tohohle zvláštního člověka, co vede zvláštní řeči. Každý den nějaký vědec objeví nový druh žáby nebo leknínu, což taky potvrzovalo existenci nějakého božského šoumena, nějakého nebeského vynálezce, který nám naděluje nové hračky a schovává je, ale jen naoko, tak abychom na ně natrefili. A tenhle Francis byl něco docela nového, dosud neznámý druh žáby. Mae se na něj zadívala a napadlo ji, že by ho políbila.

Jenže on si hleděl svého. Jednou rukou vyklepával písek z boty. Na druhé si okusoval nehet či co.

Vytrhla se ze snění a zachtělo se jí domů, do postele.

„Jak se odsud všichni dostanou?“ zeptala se.

Francis se podíval na skrumáž lidí, kteří se zrovna nejspíš pokoušeli z vlastních těl postavit pyramidu. „Je tu samozřejmě ubytovna. Ale ta už bude touhle dobou beztak plná. Taky tu vždycky stojí pár autobusů. To ti ale nejspíš řekli.“ Mávl lahví směrem k hlavnímu vchodu, kde Mae rozeznala střechy minibusů, jež viděla ráno cestou sem. „Firma analyzuje veškeré náklady. A jeden zaměstnanec, co jede autem tak unavený – nebo v tomhle případě opilý –, že nemůže řídit, no, kyvadlové autobusy zkrátka vyjdou dlouhodobě levněji. Neříkej mi, že jsi do Circru nepřišla kvůli nim. Uvnitř jsou jako jachty. Spousta kajut a soukromí.“

„Tak soukromí, jo?“ Mae praštila Francise pěstí do ramene. Uvědomovala si, že flirtuje a že je to pitomost, první večer si něco začít s jiným Circlanem, a vůbec první večer takhle pít. Ale dál pila i flirtovala a bylo jí dobře.

Sunula se k nim čísi silueta. Mae ji sledovala s otupělou zvědavostí a po chvíli poznala, že je to ženská postava. Hned potom zjistila, že ta postava patří Annie.

„Neobtěžuje tě ten chlap?“ zeptala se.

Francis se od ní bleskově odtáhl a pak si schoval lahev za záda. Annie se zasmála.

„Francisi, co se tak cukáš?“

„Promiň. Asi jsem se přeslechl.“

„Páni. Špatný svědomí! Viděla jsem, jak tě Mae bacila, a udělala jsem fůr. Nechceš se mi k něčemu přiznat? Co chystáš, Francisi Garbanzo?“

„Garavento.“

„No jo, vždyť vím.“

„Francisi,“ řekla Annie a neohrabaně sebou řízla mezi ně, „musím se tě na něco zeptat, jako tvoje vážená kolegyně, ale taky jako kamarádka. Můžu?“

„Jasně.“

„Dobře. Nechal bys mě tady s Mae chvíli o samotě? Chci se s ní líbat.“

Francis se rozesmál a pak se zarazil, protože si všiml, že ani Mae, ani Annie se nesmějí. Annie ho zjevně děsila a mákla, a tak za chvíli už scházel po schodech a na trávníku se vyhýbal slavicím. Zhruba uprostřed se zastavil, obrátil se a vzhlédl, jako by se chtěl přesvědčit, že ho Annie pro dnešní večer skutečně chtěla vystřídat. Jeho obavy se potvrdily, a tak došel až pod markýzy Doby temna. Zkusil otevřít dveře, ale nešlo to. Tahal a tlačil, ale nepovolily. Věděl, že ho obě ženy pozorují, a tak zašel za roh, aby byl z dohledu.

„Prý pracuje u bezpečnosti,“ řekla Mae.

„To ti řekl? Francis Garaventa?“

„Asi neměl.“

„No, ono to není nic extra. Žádný Mossad nebo tak něco. Ale nepřetrhla jsem ti náhodou něco, co bys první večer rozhodně dělat neměla, ty huso?“

„Nic jsi nepřetrhla.“

„Já bych řekla, že jo.“

„Ne. Vůbec ne.“

„Ale jo. To poznám.“

Annie si všimla lahve u nohou Mae. „Já myslela, že už je to pár hodin, co všechno došlo.“

„Nějaké víno bylo ještě pod vodopádem – u Průmyslové revoluce.“

„Jo tak. Lidi si tam často něco schovávají.“

„Vážně jsem řekla, že pod vodopádem u Průmyslové revoluce bylo víno?“

Annie se rozhlédla po kampusu. „Jo. Kurva jo.“

Mae byla doma. Měla za sebou cestu autobusem, panáka, co jí někdo dal, a řidičovy tklivé řeči o rodině, dvojčatech a manželce, která trpěla dnou, a nemohla usnout. Ležela na laciném futonu v maličkém pokoji v bytě u železniční trati, kde bydlela se dvěma letuškami, které skoro neznala a moc často je nevidala. Byt byl v druhém patře bývalého motelu a byl skromný a neukliditelný a páchlo to v něm zoufalstvím a mizerným jídlem, které tu vařili předchozí nájemníci. Bylo to ubohé místo, zvlášť po dni stráveném v Circlu, kde se všechno dělalo s péčí a láskou a darem dobrého vkusu. Mae nakonec na žalostné nízké posteli na pár hodin usnula, pak se vzbudila, přehrála si v hlavě celý den i noc, vzpomněla si na Annie a Francise a Denise a Josiaha, na hasičskou tyč a Enolu Gay a vodopád a tiki pochodně, všechno jako ze snů nebo dovolených, všechno nepostižitelné a prchavé, ale najednou věděla – a právě to jí nedalo spát, hlavou jí vířila skoro batolecí radost –, že se tam vrátí, že se zase podívá na místo, kde se to všechno stalo. Byla tam vítána, byla tam zaměstnána.

Musela začít brzy. Když ale v osm přijela do práce, uvědomila si, že jí nikdo nepřidělil stůl, tedy opravdový stůl, takže si nemá kam sednout. Hodinu čekala pod cedulí s nápisem *Dokážeme to. Dokážeme všechno*. Potom konečně dorazila Renata a zavedla ji do druhého patra Renaissance, do místnosti velké jako basketbalové hřiště, kde bylo asi dvacet stolů, každý jiný, všechny v organických tvarech a ze světlého dřeva. Oddělovaly je skleněné přepážky a rozdělené byly do skupin po pěti, jako okvětní plátky. Žádný nebyl obsazený.

„Jsi tady první,“ řekla Renata, „ale dlouho sama nebudeš. Všechny nové kanceláře Péče o zákazníky se rychle zaplní. A nejsi daleko od zkušenějších kolegů.“ Mávla rukou a obsáhla asi tucet kanceláří okolo velkého prostoru. Jejich osazenstvo bylo vidět skrz prosklené zdi, všem bylo mezi šestadvaceti a dvaatřiceti, začínal jim den a působili uvolněně, schopně a moudře.

„Tady mají architekti hodně rádi sklo, co?“ podotkla Mae s úsměvem.

Renata se zastavila, nakrčila obočí a zamyslela se nad tím. Ulízla si pramen vlasů za ucho a řekla: „Asi ano. Můžu se pozeptat. Ale nejdřív bych ti měla vysvětlit, jak všechno funguje a co můžeš první opravdový den čekat.“

Renata jí popsala, co všechno umí stůl, židle a obrazovka – vše se dalo ergonomicky upravit, dokonce i když chtěl člověk pracovat vestoje.

„Můžeš si tu nechat věci a nastavit si židli a – helemese, uvítací výbor. Nevstávej,“ řekla a uhnula z cesty.

Mae se podívala stejným směrem jako Renata a uviděla, jak se k ní blíží tři tváře. Proplešatělý muž ke třicítce k ní napřáhl ruku. Mae mu jí potřásla a on před ní na stůl položil přerostlý tablet.

„Ahoj Mae, já jsem Rob ze mzdového. Určitě mě ráda vidíš.“ Usmál se a pak se srdečně zasmál, jako by nanovo docenil vtípnost své repliky. „No nic,“ pokračoval, „všechno je vyplněné. Jen mi to tady třikrát podepiš.“ Ukázal na obrazovku, kde svítily tři žluté obdélníčky, které si žádaly její pozornost.

Když bylo hotovo, Rob vzal tablet a líbezně se usmál. „Děkuju, vítej na palubě.“

Obrátil se k odchodu a vystřídala ho plnoštíhlá žena s bezvadnou měděnou pokožkou.

„Ahoj Mae, já jsem Tasha, notářka.“ Podala jí rozměrnou knihu. „Máš u sebe řidičák?“ Mae jí ho dala. „Výborně. Potřebuju taky tři podpisy. Neptej se mě proč. A neptej se mě, proč

je to na papíře. Vyžaduje to tak vláda.“ Tasha ukázala na tři sousední políčka a Mae se do všech podepsala.

„Děkuju,“ řekla Tasha a položila na stůl inkoustový polštářek. „Teď vedle každého otisk prstu. Neboj, ten inkoust nešpíní, uvidíš.“

Mae přitiskla palec na polštářek a pak ho obtiskla vedle všech tří podpisů. Na stránce byl inkoust vidět, ale když se podívala na palec, byl naprosto čistý.

Tasha zdvihla obočí, když si všimla, jak to Mae potěšilo. „Vidíš? Neviditelný. Ukáže se jenom v téhle knize.“

Kvůli takovýmhle věcem Mae přišla. Všechno se tu dělalo líp. Dokonce i inkoust na otisky prstů tu měli vymakanější, neviditelný.

Když Tasha odešla, nahradil ji hubený muž v červené košili na zip. Potřásl Mae rukou.

„Ahoj, já jsem Jon. Včera jsem ti psal e-mail, aby sis přinesla rodný list.“ Sepjal ruce jako při modlitbě.

Mae vytáhla z tašky rodný list a Jonovi zasvítily oči. „Tys ho donesla!“ Čile a tiše zatleskal a odhalil titěrné zoubky v úsměvu. „Všichni napoprvé zapomenou. Jsi moje nová oblíbenkyně.“ Vzal dokument a slíbil, že si ho jen okopíruje a hned ho vrátí.

Za ním stál čtvrtý zaměstnanec, blaženě se tvářící pětaticátník, zdaleka nejstarší člověk, kterého Mae ten den viděla.

„Ahoj Mae. Já jsem Brandon a mám tu čest ti předat tvůj nový tablet.“ V ruce držel zářící předmět, průsvitný, s hranami černými a hladkými jako z obsidiánu.

Mae byla u vytržení. „Tenhle model se ještě ani neprodává.“

Brandon se široce usmál. „Je čtyřikrát rychlejší než ten předešlý. Já už si s ním hraju týden. Je skvělý.“

„A já ho dostanu taky?“

„Už jsi ho dostala,“ řekl „Máš ho i podepsaný.“

Obrátil tablet na bok a skutečně, bylo na něm celé jméno: Maebelline Renner Hollandová.

Podal jí ho. Byl lehounký jako z papíru.

„Hádám, že už nějaký tablet máš.“

„Mám. Teda ne tablet, ale laptop.“

„Laptop. Páni. Můžu se podívat?“

Mae na něj ukázala. „Teď bych ho nejradši vyhodila do koše.“

Brandon zbledl. „Ne, to nedělej! Aspoň ho recykluj.“

„Ale ne. Nemyslela jsem to vážně,“ odvětila Mae. „Nejspíš si ho nechám. Mám v něm všechny věci.“

„Vidíš, ještě žes to zmínila. To je další věc. Měli bychom všechna data přetáhnout do nového tabletu.“

„Jo, to udělám.“

„Dovoliš, abych se toho ujal já? Celý život čekám na tuhle chvíli a učím se.“

Mae se zasmála a odsunula se. Brandon si klekl ke stolu a položil nový tablet vedle jejího počítače. Za pár minut už byly veškeré její informace a účty zkopírované.

„Tak. Teď uděláme totéž s telefonem. Tadá!“ Sáhl do tašky a vyndal nový telefon, o několik zásadních kroků vyspělejší než její. Stejně jako tablet měl vzadu vyryté její jméno. Oba telefony, starý i nový, položil na stůl vedle sebe a rychle a bezdrátově všechno překopíroval z jednoho na druhý.

„Tak. Teď je všechno, co jsi měla v telefonu a počítači, k dispozici na tabletu a v novém telefonu, a zároveň zálohované v cloudu a na našich serverech. Hudba, fotky, zprávy, data. Nikdy o ně nepřijdeš. Ztratíš tablet nebo telefon a zabere přesně šest minut stáhnout je do nového. Budou tu za rok i za sto let.“

Oba se podívali na nové přístroje.

„Kéž by náš systém existoval před deseti lety,“ posteskl si. „Tehdy jsem najednou oddělal dva různé harddisky, to je, jako když ti shoří dům a s ním všechno, co máš.“

Brandon vstal.

„Děkuju,“ řekla Mae.

„Za málo,“ odvětil. „Taky ti můžeme automaticky posílat

aktualizace softwaru, abys měla vždycky ten nejnovější. Všichni v PoZ musí mít stejnou verzi kteréhokoli programu, to si asi umíš představit. To bude prozatím...“ řekl a už přitom couval pryč. Pak se zarazil. „Ještě jedna věc, všechny firemní přístroje musí být chráněné heslem, tak jsem ti ho přidělil. Tady je napsané.“ Podal jí papírek s řadou písmen, číslic a obskurních typografických symbolů. „Zkus si ho během dneška zapamatovat a pak to zahod'. Domluveno?“

„Ano. Domluveno.“

„Pak ti ho můžeme změnit, když budeš chtít. Dej mi vědět a já ti vygeneruju nové.“

Mae vzala laptop, že ho uloží do tašky.

Brandon se na něj podíval, jako by to byl nějaký vetřelec. „Mám se o to postarat? Likvidujeme je velmi ekologicky.“

„Snad zítra,“ řekla Mae. „Chci se ještě rozloučit.“

Brandon se shovívavě usmál. „Aha. Chápu. No dobře.“ Uklo-nil se a odešel. Za ním stála Annie, pěst pod bradou, hlavu na stranu.

„Moje malá holčička nám už vyrostla!“

Mae vstala a objala ji.

„Děkuju,“ hlesla Annie do krku.

„No ne.“ Annie se pokusila odtáhnout.

Mae ji sevřela ještě pevněji. „Vážně.“

„To nic.“ Annie se konečně vyprostila. „Opatrně. Anebo možná pokračuj, začínalo to být sexy.“

„Vážně ti moc děkuju,“ řekla Mae roztřeseným hlasem.

„Ne, ne, ne,“ opáčila Annie. „Žádný brečení hned první den.“

„Promiň. Jenom jsem ti hrozně vděčná.“

„Nech už toho.“ Annie si ji přitáhla k sobě. „Přestaň. Dost už, prokrista. Ty jsi strašnej magor.“

Mae zhluboka dýchala, dokud se neuklidnila. „Už zase asi dobrý. Jo, mám tě moc pozdravovat od táty, taky tě má rád. Všichni mají hroznou radost.“

„No dobře. Je to trochu divný, vzhledem k tomu, že jsem ho v životě neviděla. Ale vyříd' mu, že ho mám taky ráda. Vášnivě ho miluju. Je pěkněj? Stříbrná liška? Švihák? Třeba z toho něco bude. A co my, dáme se do práce?“

„Jo, jo,“ přitakala Mae a zase se posadila. „Promiň.“

Annie rozpustile zdvihla obočí. „Připadám si, jako když začíná škola a my jsme zrovna zjistily, že budeme spolu ve třídě. Dali ti už nový tablet?“

„Před chvílíčkou.“

„Ukaž.“ Annie si ho prohlédla. „Hmm, to vyryté jméno, to je hezký detail. Naděláme se tu spolu spousty vylomenin, vid’?“

„To doufám.“

„Hele, tady máš šéfa svého týmu. Ahoj Dane.“

Mae si honem otřela tváře. Za Annie uviděla hezkého muže, dobře stavěného a upraveného, jak jde k nim. Na sobě měl hnědou mikinu s kapucí a spokojeně se usmíval.

„Ahoj Annie, jak je?“ řekl a potřásl jí rukou.

„Dobře, Dane.“

„To rád slyším.“

„Tady máš jednu novou, doufám, že o ní víš,“ prohlásila Annie a stiskla Mae zápěstí.

„Samozřejmě že vím,“ odvětil.

„Koukej mi na ni dát pozor.“

„Neboj,“ ujistil ji a obrátil se k Mae. Spokojenost v jeho úsměvu se změnila v cosi jako naprostou jistotu.

„Já si dám pozor, jestli na ni dáváš pozor,“ řekla Annie.

„To rád slyším,“ kontroval Dan.

„Tak se uvidíme na obědě,“ rozloučila se Annie s Mae a byla pryč.

Zůstala tu jen s Danem, ale ten se usmíval pořád stejně – nebyl typ chlapa, co nasazuje úsměv jen tak naoko. Ten úsměv prozrazoval, že Dan přesně ví, kde chce být. Přitáhl si židli.

„Moc rád tě tu vidím,“ řekl. „Těší mě, že jsi přijala naši nabídku.“

Mae mu v očích zapátrala po jakékoli známce neupřímnosti, vždyť nabídku práce v téhle firmě by neodmítl nikdo se zdravým rozumem. Ale nic takového neobjevila. Dan s ní vedl tři příjímáčí pohovory a pokaždé vyzařoval neotřesitelnou upřímnost.

„Všechny papíry a otisky prstů už máš vyřízené?“

„Snad ano.“

„Tak se projdeme, co ty na to?“

Kráčeli asi stometrovou prosklenou chodbou, na jejímž konci prošli vysokými dvoukřídlými dveřmi na čerstvý vzduch. Stoupali po širokém schodišti.

„Zrovna jsme dodělali střechu,“ řekl. „Bude se ti líbit.“

Otevřel se jim velkolepý výhled. Ze střechy bylo vidět na většinu kampusu, město San Vincenzo i na zátoku za ním. Oba si ten pohled chvíli vychutnávali a pak se Dan otočil k Mae.

„Teď když patříš k nám, rád bych tě zasvětil do hodnot, které tu vyznáváme. Nejdůležitější z nich je, že vedle práce – která je samozřejmě velmi důležitá – se soustředíme i na to, aby tu člověk mohl být člověkem. Samozřejmě, tohle místo slouží v první řadě k práci, ale musí být taky k životu. A to znamená, že podporujeme smysl pro komunitu. Komunita je tu zcela zásadní. To je i jedno z našich hesel, jak víš: *Komunita především*. A vidělas taky ty cedule s nápisem *Zde pracují lidé* – na ty nedám dopustit. Ty jsou něco jako moje dítě. Nejsme roboti. A tohle není fabrika někde v Asii. Pracují tu nejlepší mozky naší generace. Několika generací. A postarat se, aby se tu respektovala naše lidská přirozenost, aby se našim názorům neubíralo na důstojnosti a aby nás někdo poslouchal, když chceme něco říct, je stejně důležité jako zisky, ceny akcií a vůbec všechno, co se tu podniká. Nezní to otřepaně?“

„Ne, ne,“ honem vyhrkla Mae. „Vůbec ne. Proto jsem tady. Ta idea, že komunita je na prvním místě, se mi moc líbí. Annie mi o tom vykládá ode dne, kdy nastoupila. V minulé práci komunikace za moc nestála. Vlastně tam všechno bylo v podstatě naopak než tady.“

Dan se obrátil a rozhlédl se po kopcích na východě, pokrytých mohérem a zelenými skvrnami. „To hrozně nerad slyším. S technologií, která je k dispozici, by komunikace nikdy neměla trpět. Pochopení by mělo vždycky být na dosah ruky. Na to se tu soustředíme. Dalo by se říct, že je to mise společnosti – a přinejmenším je to taková moje obsese. Komunikace. Pochopení. Srozumitelnost.“

Dan důrazně pokýval hlavou, jako by jeho ústa nezávisle na všem ostatním vyslovila něco, co jeho sluchu připadalo dost zásadní.

„Jak víš, v Renesanci máme na starosti péči o zákazníky, PoZ, což může leckomu připadat ze všech možných funkcí nejméně přitažlivé. Jenže já to vidím tak – a nejen já, ale i Mudrci –, že právě na nás tu všechno stojí. Pokud nedokážeme zákazníkům nabídnout uspokojivé, lidské a humánní zacházení, tak o ně přijdeme. Je to docela prosté. Jsme důkazem toho, že tahle firma je lidská.“

Mae nevěděla, co na to říct. Beze zbytku souhlasila. Její minulý šéf Kevin takhle mluvit neuměl. Neměl žádnou filozofii. Neměl ideje. Měl jen ty své pachy a knír. Mae se culila jako blázen.

„Vím, že sem skvěle zapadneš,“ řekl a napřáhl k ní ruku, jako by jí chtěl položit dlaň na rameno, ale pak si to rozmyslel. Zase připažil. „Půjdeme zpátky dolů a můžeš začít.“

Sešli ze střešní terasy po širokých schodech a vrátili se k jejímu stolu, kde čekal rozježený muž.

„Tady je,“ ozval se Dan. „Brzo jako vždycky. Ahoj Jared.“

Jared měl čistou tvář bez vrásek a ruce mu trpělivě a klidně spočívaly v rozložitém klíně. Na sobě měl khaki kalhoty a košili, která by potřebovala být tak o číslo větší.

„Jared tě bude zaučovat a bude tvůj hlavní kontakt tady v PoZ. Já mám na starosti celý tým a tady Jared tvoji skupinu. Takže kdybys něco potřebovala, obrať se na jednoho z nás. Jared, můžete s Mae rovnou začít?“

„Jistě,“ přitakal. „Ahoj Mae.“ Vstal a napřáhl k Mae pravici. Když ji Mae vzala do ruky, byla okrouhlá a měkká jako ručka cherubína.

Dan se s oběma rozloučil a odešel.

Jared se usmál a prohrábl si kučeravé vlasy. „Takže zaučování. Připravená?“

„Samozřejmě.“

„Nedáš si čaj nebo kávu nebo něco?“

Mae zavrtěla hlavou. „To je dobrý, děkuju.“

„Dobře. Tak se posad.“

Mae si sedla a Jared si přitáhl židli vedle ní.

„Tak. Jak víš, zatím budeš mít na starosti jen menší klienty, jednoduchou péči. Oni pošlou zprávu na PoZ a ta se přepoše jednomu z nás. Nejdřív náhodně, ale jakmile budeš s některým zákazníkem v kontaktu, jeho zprávy se budou doručovat tobě, abychom zachovali kontinuitu. Když ti přijde dotaz, sepíšeš odpověď a odeleš ji. To je základ, teoreticky docela jednoduchý. Zatím jasné?“

Mae přikývla a on prošel dvacet nejběžnějších požadavků a dotazů a ukázal jí soupis standardizovaných odpovědí.

„To ale neznamená, že jen zkopíruješ odpověď a pošleš ji. Každou je třeba upravit, aby byla osobnější, konkrétnější. Jsi člověk a na druhé straně jsou taky lidi, takže by ses neměla chovat jako robot ani s nimi tak jednat. Rozumíš mi? Tady nepracují roboti. Nechceme, aby měli klienti pocit, že komunikují s anonymní entitou, takže vždycky musíš dbát na to, aby v celém procesu zůstala lidskost. Zní to dobře?“

Mae znovu přikývla. Líbilo se jí to: *Tady nepracují roboti.*

Prošli asi deset cvičných scénářů a Mae svou odpověď po každé trochu vybrousila. Jared byl trpělivý učitel a provedl ji všemi eventualitami, které mohou nastat. Pokud by si nevěděla rady, může přeposlat dotaz jemu a on si ho převezme. Dotazy od podřízených prý vyřizuje většinu dne.

„Ale to budou vzácné případy. Překvapí tě, kolik dotazů

vyřešíš sama a rovnou. Tak, řekněme, že jsi zákazníkovi odpověděla a on je spokojený. V tu chvíli mu pošleš dotazník a on ho vyplní. Je to pár rychlých otázek na tvůj výkon a celkovou spokojenost, a na konci má klient vyplnit hodnocení. Potom pošle dotazník zpátky a ty hned víš, jak sis vedla. Hodnocení se ukazuje tady.“

Namířil prst do rohu obrazovky, kde svítilo velké číslo 99 a pod ním několik dalších.

„Ta velká devadesát devítka je hodnocení posledního zákazníka. Pohybuje se na škále, to je překvapení, od jedné do sta. Poslední hodnocení se zobrazí tady a v dalším políčku se průměruje s ostatními hodnoceními za daný den. Máš tak přehled, jak se ti daří, aktuálně a obecně. Teď si určitě říkáš, jaký průměr je tak asi průměrný. Na to ti řeknu, že pokud ti hodnocení klesne pod devadesát pět, měla bys ses zamyslet, na čem by se dalo zapracovat. Třeba se ti podaří průměr zvednout u dalšího zákazníka, nebo třeba zjistíš, že bys něco mohla dělat líp. Pokud by ten pokles byl soustavný, doporučuju, aby ses sešla s Danem nebo jiným vedoucím týmu a probrala s ním vhodný postup. Co ty na to?“

„To zní rozumně,“ odušila Mae. „Moc to oceňuju. V minulé práci jsem vůbec nevěděla, na čem jsem, dokud se jednou za čtvrt roku neudělala evaluace. Lezlo mi to na nervy.“

„Tak to se ti náš systém bude líbit. Pokud zákazník vyplní dotazník a hodnocení, a jen málo z nich to neudělá, pošleš mu další zprávu. Tentokrát mu poděkujeteš za vyplnění a on se pak prostřednictvím sociálních médií Circlu o tu dobrou zkušenost podělí s přáteli. Měl by to aspoň zingnout nebo dát smajla, případně nesmajla. V ideálním případě se ti povede ho přesvědčit, aby o tom zingnul nebo napsal na nějakou jinou stránku péče o zákazníky. Pokud budou naši zákazníci zingovat o tom, jak dobře ses o ně postarala, všichni máme vyhráno. Rozumíš?“

„Rozumím.“

„Tak jo, zkusíme si to naživo. Připravená?“

Mae připravená nebyla, ale to říct nemohla. „Ano.“

Jared otevřel zákaznický požadavek, a když si ho přečetl, odfrkl si na znamení, že je triviální. Vybral předdefinovanou odpověď, trochu ji poupravil a popřál zákazníkovi úžasný den. Výměna trvala asi devadesát vteřin a o dvě minuty později se na obrazovce ukázalo potvrzení, že klient vyplnil dotazník, a objevilo se skóre: devadesát devět. Jared se opřel do židle a obrátil se k Mae.

„Tak. To je dobré, ne? Devadesát devět je dobré. Ale dumám, proč to nebyla stovka. Tak se podíváme.“ Otevřel odpovědi z dotazníku a prolétl je. „Nevidím tu žádné známky toho, že by byl zákazník nespokojený s něčím konkrétním. Ve většině firem by se řeklo, páni, devadesát devět ze sta, to je skoro dokonalé. A já na to říkám, přesně tak. Je to skoro dokonalé, jistě. Ale nás v Circlu ten chybějící bod hlodá. Takže by mě zajímalo, jestli se tomu bodíku dostaneme na zoubek. Tady je návazný dotazník, který posíláme.“

Ukázal jí další formulář, tentokrát kratší, s otázkou na to, co by se dalo vylepšit a jak. Poslali ho zákazníkovi.

Po pár vteřinách přišla odpověď. „Všechno bylo v pořádku. Promiňte. Měl jsem dát sto. Díky!“

Jared ťukl na obrazovku a ukázal Mae zdvižené palce.

„Tak. Někdy třeba natrefíš na někoho, kdo není na metriku moc citlivý. Takového člověka by ses měla doptat, aby bylo hodnocení opravdu zcela jasné. Teď už zase máme dokonalé skóre. Chceš si to zkusit sama?“

„Jasně.“

Stáhli další dotaz a Mae projela odpovědi, našla tu nejvhodnější, upravila ji a odeslala. Když se vrátil dotazník, její hodnocení bylo sto.

Jareda to na moment zaskočilo. „První dotaz a hned stovka, páni,“ řekl. „Věděl jsem, že budeš dobrá.“ Na chvíli ztratil pevnou půdu pod nohama, ale už se zase vzpamatoval. „Teď

si můžeš přibrat pár dalších. Ještě několik věcí. Zapneme tady tuhle druhou obrazovku.“ Pustil menší displej po její pravé ruce. „Ta je na interní komunikaci. Všichni Circlani si posílají prostřednictvím hlavního feedu zprávy, ale ty se objevují na druhé obrazovce. To proto, aby byla patrná důležitost jednotlivých zpráv a abys snáz poznala, která je která. Čas od času tu uvidíš zprávy ode mě, když tě budu chtít pozdravit, něco poupravit nebo ti něco sdělit. Jasně?“

„Jasně.“

„A nezapomeň, že problémové dotazy můžeš přeposlat mně, a když mi budeš něco chtít, můžeš mi napsat zprávu nebo se u mě zastavit. Sedím tady kousek. Čekám, že prvních pár týdnů budeme v kontaktu dost často, tak či tak. Podle toho poznám, že se učíš. Takže neváhej.“

„Nebudu.“

„Výborně. Jsi připravená začít naostro?“

„Jsem.“

„Tak jo. Já to na tebe pustím. Až se to rozběhne, čeká tě dlouhá fronta dotazů, další dvě hodiny budeš zaplavená, až do oběda. Připravená?“

Mae měla pocit, že je. „Ano.“

„Určitě? Tak dobře.“

Aktivoval jí účet, naznačil zasalutování a odešel. Stavidla se otevřela a ona jen za prvních dvanáct minut zodpověděla čtyři dotazy s hodnocením devadesát šest. Hodně se potila, ale ten fofr byl vzrušující.

Na druhé obrazovce vyskočila zpráva od Jareda. *Zatím skvělé! Schválně jestli se dostaneš na 97.*

Dostanu! odepsala.

A všem pod stovku pošli dotazníky.

Dobře, napsala.

Rozeslala sedm dotazníků a tři zákazníci změnili hodnocení na sto. Do tří čtvrtě na dvanáct zodpověděla dalších deset dotazů. Její hodnocení mezitím vzrostlo na devadesát osm.

Na druhé obrazovce se objevila další zpráva, tentokrát od Dana. *Fantastická práce, Mae! Jak ti je?*

Mae byla u vytržení. Vedoucí týmu se hned první den ptá, jak se jí pracuje, a navíc tak mile?

Dobře, díky! odpověděla a otevřela další dotaz.

Mezitím jí Jared poslal další zprávu.

Nepotřebuješ s něčím pomoci? Nechceš se na něco zeptat?

Ne, díky! odepsala. *Zatím nic nepotřebuju. Děkuju, Jared!* Vrátila se k první obrazovce. Na druhé se objevila další zpráva od Jareda.

Pamatuj, že ti můžu pomoci, jen když mi řekneš jak.

Ještě jednou díky! napsala.

Do oběda stihla zodpovědět třicet šest dotazů a její hodnocení bylo devadesát sedm.

Přišla další zpráva od Jareda. *Výborně! Rozešli zase dotazníky na všechny pod stovku.*

Jasně, odpověděla a rozeslala dotazníky, které ještě poslat nestihla. Pár devadesát osmiček zvedla na stovku a pak si všimla zprávy od Dana: *Skvělá práce, Mae!*

O pár vteřin později se na druhé obrazovce objevila další zpráva: *Dan říká, že válíš. Šikovná holka!*

Další zpráva jí oznámila, že ji někdo zmínil v příspěvku na Zingu. Klikla na ni, aby si ho přečetla. Byl od Annie. *Nováček Mae válí!* Tohle poslala všem v kampusu, což bylo 10 041 lidí.

Její zing sdílelo 322 lidí a 187 lidí ho okomentovalo. Ukazovaly se na druhé obrazovce v neustále se prodlužujícím vlákně. Mae neměla čas je všechny číst, ale rychle je prolétla a bylo jí z nich dobře. Navečer končila s hodnocením devadesát osm. Jared, Dan i Annie jí gratulovali. Následovala série zingů, které oznamovaly a oslavovaly, jak napsala Annie, *nejvyšší hodnocení ze všech nováčků v PoZ, nasrat.*

Do pátku Mae obsloužila 436 klientů a předepsané odpovědi si zapamatovala. Už jí nic nepřekvapovalo, přestože různou

rodost zákazníků a jejich podnikání byla závratná. Circle byl všude, a ačkoli to už léta podvědomě tušila, když ty lidi poslouchala, když slyšela, kolik firem spoléhá na to, že Circle zpraví svět o jejich produktech, že bude sledovat jejich digitální dopad, aby věděli, kdo a kdy kupuje jejich výrobky, Circle najednou nabyl velmi konkrétních obrysů. Mae teď měla kontakty v Clintonu v Louisianě i v Putney ve Vermontu, v tureckém Marmarisu a taky v Melbourne, Glasgow i Kjótu. Dotazy byly vždy slušné – odkaz TruYou – a hodnocení vstřícné.

V pátek dopoledne dělal její týdenní průměr devadesát sedm a všichni z celého Circle jí posílali povzbudivé zprávy. Práce byla náročná a proud dotazů neustával, ale byly různé a zpětná vazba byla pravidelná, takže se Mae dostala do pohodlného rytmu.

Zrovna když se chystala přijmout další dotaz, přišla jí esemeska. Byla to Annie: *Pojď se se mnou najíst, trumbero!*

Seděly na nízkém pahrbku, mezi sebou dva saláty, a slunce tu a tam vykukovalo mezi pomalu plynoucími mraky. Mae a Annie pozorovaly trojici mladých mužů, bledých a oblečených jako inženýři, jak se snaží házet si fotbalovým míčem.

„Jsi tu za hvězdu. Připadám si jako pyšná máma.“

Mae zavrtěla hlavou. „Ale vůbec ne. Ještě se musím hodně učit.“

„Jasně že jo. Ale devadesát sedm? To je šílený. Já se první týden nevyhrabala nad pětadevadesát. Jsi talent od přírody.“

Oběd jim potemněl dvěma stíny.

„Představíš nám nováčka?“

Mae si zaclonila oči a vzhlédla.

„Jasně,“ odtušila Annie.

Stíny se posadily. Annie na ně ukázala vidličkou. „To je Sabine a Josef.“

Mae si s nimi potřásla rukou. Sabine byla blondýnka s při-

mhouřenýma očima. Josef byl hubený, bledý a měl směšně mizerné zuby.

„A už se mi kouká na zuby!“ zakvílel a ukázal na Mae. „Vy Američani jste posedlí! Připadám si jako kůň na aukci.“

„Ale ty máš vážně špatné zuby,“ odvětila Annie. „A přitom tu máme tak skvělý dentální program.“

Josef si rozbalil burrito. „Moje zuby poskytují tolik potřebnou úlevu od strašidelné dokonalosti zubů všech ostatních.“

Annie naklonila hlavu a prohlížela si ho. „Já myslím, že by sis je měl nechat spravit, když ne kvůli sobě, tak kvůli firemní morálce. Lidi z tebe mají noční můry.“

Josef teatrálně našpulil pusy, plnou carne asada. Annie ho pleskla po ruce.

Sabine se obrátila k Mae. „Takže ty pracuješ v Péči o zákazníky?“ Mae si všimla tetování, které měla na ruce, symbol nekonečna.

„Jo. První týden.“

„Všimla jsem si, že ti to zatím jde moc dobře. Taky jsem tam začínala. Jako skoro všichni.“

„A Sabine je biochemička,“ dodala Annie.

Mae to překvapilo. „Ty jsi biochemička?“

„Jsem.“

Mae nikdy neslyšela o tom, že by v Circlu pracovali biochemici. „Můžu se zeptat, na čem pracuješ?“

„Jestli se můžeš zeptat?“ Sabine se usmála. „Samozřejmě že se můžeš zeptat. Ale já ti nemusím odpovídat.“

Všichni chvíli vzdychali, ale pak je Sabine přerušila.

„Ne, vážně, nemůžu ti to říct. Aspoň zatím. Většinou dělám na různých biometrických projektech. Víš jak, skenování duhovky a rozpoznání obličejů. Ale teď zrovna pracuju na jedné nové věci. A sice bych ráda —“

Annie na ni vrhla úpěnlivý pohled, aby ji umlčela. Sabine si do pusy nacpala salát.

„No nic,“ řekla Annie, „Josef pracuje v oddělení Přístupu ke

vzdělání. Snaží se dostat tablety do škol, které si je teď nemůžou dovolit. Je to dobroděj. Taky se zná s tvým novým kamarádem. Garbonzem.“

„Garaventou,“ opravila ji Mae.

„Ha. Takže si ho pamatuješ. Vidělaš ho pak ještě?“

„Ne. Mám moc práce.“

Josef otevřel pusou. Něco mu došlo. „Ty jsi Mae?“

Annie se ušklíbala. „To už jsme říkali. Samozřejmě že je to Mae.“

„Pardon. Já se prvně přeslechl. Teď už vím, kdo jsi.“

Annie si odfrkla. „Copak, Francis ti povídal všechno o tom, jak to ten večer bylo? Píše si její jméno do deníčku a kreslí kolem něj srdíčka?“

Josef se shovívavě nadechl. „Ne, jen říkal, že se seznámil s moc příjemnou slečnou a že se jmenuje Mae.“

„To je milý,“ poznamenala Sabine.

„Řekl jí, že dělá v bezpečnosti,“ řekla Annie. „Pročpak to udělal, Josefe?“

„Tak to neříkal,“ ozvala se Mae. „Už jsem ti to povíдалa.“

Annie to zjevně bylo jedno. „Asi by se tomu tak dalo říkat. Má na starosti bezpečnost dětí. V podstatě na něm stojí celý program prevence únosů. Mohlo by se mu to podařit.“

Sabine, už zase s plnou pusou, urputně přikyvovala. „Samozřejmě že se mu to podaří,“ řekla a rozprskla přitom kolem sebe kousky salátu s vinaigrettem. „To je hotová věc.“

„A co?“ zajímala se Mae. „Zabrání všem únosům?“

„Možná i to,“ ozval se Josef. „Motivovaný je na to dost.“

Annie vykulila oči. „Vykládal ti o svých sestřích?“

Mae zavrtěla hlavou. „Ne, neříkal, že by měl sourozence. Co je s jeho sestrami?“

Všichni tři Circlani se na sebe podívali, jako by odhadovali, jestli je vhodné o tom mluvit tady a teď.

„Je to strašný příběh,“ řekla Annie. „Jeho rodiče byli trosky. Měli asi čtyři nebo pět dětí, Francis byl nejmladší nebo druhý

nejmladší, táta seděl, máma brala drogy, takže děti rozstrkali všude možně. Jedno šlo ke strejdovi s tetou, dvě sestry k pěstounům, odtamtud je pak unesli. Mám dojem, že se spekulovalo, jestli je náhodou někdo vrahům nedal nebo neprodal.“

„Komuže?“ zděsila se Mae.

„Bylo to hrozný, znásilnili je, pak je zavřeli někam do komory a jejich těla hodili do jakéhosi opuštěného raketového sila. Strašlivý příběh. Vykládal nám to, když se snažil prosadit ten svůj program na podporu bezpečnosti dětí. Jéžiš, ty se tváříš. Asi jsem to neměla říkat.“

Mae nebyla schopná slova.

„Je důležité, abys to věděla,“ ozval se Josef. „Proto je tak zapálený. Ten jeho plán by v podstatě vyloučil, že by se něco takového mohlo opakovat. Počkej. Kolik je hodin?“

Annie se podívala na telefon. „Máš pravdu. Musíme letět. Bailey chystá odhalení. Je to ve Velkém sále.“

Velký sál byl v Osvícenství, a když vešli do místnosti pro tři a půl tisíce lidí, vyložené tmavým dřevem a broušenou ocelí, hučelo to tu očekáváním. Mae a Annie si našly jednu z posledních dvojic volných míst na druhém balkoně a posadily se.

„Dodělali to tu teprve před pár měsíci,“ řekla Annie. „Pětačtyřicet milionů dolarů. Ty pruhy odkoukal Bailey v katedrále v Sieně. Pěkný, co?“

Mae se soustředila na pódium, po kterém za bouřlivého potlesku kráčel nějaký muž. Byl vysoký, kolem pětačtyřiceti, v pase zakulacený, ale ne nějak nezdravě, a na sobě měl džíný a svetr s výstřihem do věčka. Žádný mikrofon nebylo vidět, ale když promluvil, jeho hlas zněl silně a jasně.

„Dobrý den, jmenuju se Eamon Bailey,“ řekl. Následoval další potlesk, který ale Bailey rychle utřal. „Děkuju. Moc rád vás tu všechny vidím. Od té doby, co jsem s vámi před měsícem mluvil naposledy, tu přibyla hromada lidí. Mohli by se všichni nováčci prosím postavit?“ Annie šťouchla do Mae.

Ta vstala, a když se rozhlédla po sále, viděla, že stojí zhruba šedesátka lidí, všichni tak v jejím věku, všichni jako by se styděli, všichni tiše styloví, dohromady zastupující kdejakou rasu i etnický původ – díky snaze Circlu ulehčit potenciálním zaměstnancům získání pracovního povolení tu byla zastoupena závratná směsice národností. Do hlasitého potlesku ostatních Circlanů se tu a tam vmísilo povzbudivé houknutí. Mae se posadila.

„Sluší ti to, když se červenáš,“ řekla jí Annie.

Mae se zabořila do sedadla.

„Nováčci,“ prohlásil Bailey, „čeká vás zvláštní událost. Říkáme jí Pátek snů a představujeme při ní jeden z projektů, na kterých právě pracujeme. Často jej prezentuje některý z našich inženýrů, designérů nebo vizionářů, někdy jenom já. Dnes, ať se vám to líbí, nebo ne, to budu jenom já. A předem se za to omlouvám.“

„My tě milujeme, Eamone!“ ozvalo se z publika. Následoval smích.

„Děkuju,“ řekl. „Já vás taky. Jste mi tím, čím je trávě rosa, a tím, čím je ptáku strom.“ Na moment se odmlčel, takže Mae mohla popadnout dech. Viděla pár podobných přednášek na internetu, ale být tu osobně a vidět Baileyho mozek v akci, slyšet tu pohotovou výřečnost – bylo to lepší, než čekala. Jaké to asi je, pomyslela si, být takhle výmluvný a inspirativní, před tisíci lidmi tak nenucený?

„Ano,“ pokračoval, „je to už celý měsíc, co jsem naposledy vystoupil na tohle pódium, a vím, že ostatní řečníci za mě nebyli dostatečnou náhradou. Omlouvám se, že jsem vás o sebe připravil. Vím, že mě nikdo a nic nenahradí.“ Jeho vtíp pobavil celý sál. „A taky vím, že by spousta z vás zajímalo, kde jsem se sakra flákal.“

Z předních řad se ozvalo: „Surfoval jsi!“ Diváci se opět smáli.

„Je to pravda. Surfoval jsem, a mimo jiné právě o tom

s vámi chci mluvit. Surfování miluju, a když chci vyrazit na vodu, potřebuju vědět, kde jsou vlny. Dřív se člověk vzbudil, zavolal do místního surfařského obchodu a optal se, jaké je moře. Jenže oni dost brzo přestali zvedat telefon.“

Od staršího osazenstva místnosti zazněl vědoucí smích.

„Když se rozmohly mobily, mohl člověk zavolat kamarádům, kteří se na pláž dostali dřív než on. Pak přestali zvedat telefon i oni.“

Další salva smíchu z publika.

„Teď ale vážně. Není dvakrát praktické každé ráno volat dvanácti lidem, navíc dá se věřit úsudku ostatních? Surfaři nechtějí, aby bylo na těch pár vlnách, co se udělají, přecpáno. Pak přišel internet a tu a tam pár géniů instalovalo na pláže kamery. Stačilo se zalogovat a člověk mohl sledovat dost mizerné obrázky vln na Stinson Beach. Bylo to skoro horší než volat do surfařského obchodu! Tato technologie byla dost primitivní. U streamování to platí dodnes. Nebo platilo. Dodnes.“

Za ním se spustila obrazovka.

„Tak takhle nějak to vypadalo dřív.“

Na obrazovce se objevilo standardní okno prohlížeče a čísi ruka napsala adresu stránky jménem SurfSight. Objevila se prabídně navržená stránka s malinkatým obrázkem pobřeží uprostřed. Byl rozpixelovaný a komicky trhaný. Publikum se pohihňovalo.

„Skoro k ničemu, že? Jak víme, streamování videa se v posledních letech výrazně zlepšilo. Ale pořád je pomalejší než skutečnost a kvalita je dost chabá. Problém s kvalitou jsme, řekl bych, za poslední rok vyřešili. Teď stránku načtu znovu, tentokrát s naším novým přenosem.“

Stránka se obnovila. Pobřeží teď zabíralo celou obrazovku a rozlišení bylo dokonalé. Z publika zaznívaly výkřiky úžasu.

„Ano, to je živý přenos ze Stinson Beach. Toto je Stinson přesně v tomto okamžiku. Vypadá to docela dobře, co říkáte? Neměl bych být radši tam, místo abych tu stál před vámi?“

Annie se naklonila k Mae. „Teď to bude úžasný. Jen počkej.“

„Spoustu z vás jsem zatím neohromil. Jak všichni víme, video ve vysokém rozlišení dokáže streamovat mnoho přístrojů a podporují je i tablety a telefony spousty z vás. Ale náš projekt má několik nových aspektů. Za prvé jde o to, jak obraz snímáme. Překvapí vás, když vám řeknu, že záběry nepocházejí z velké kamery, ale z téhle maličké?“

V ruce držel drobný přístroj o velikosti a tvaru lízátko.

„Tohle je videokamera, přesně ten model, který dokáže přenášet obraz v takové neuvěřitelné kvalitě. V kvalitě, která snese takovéto zvětšení. Takže to je první skvělá věc. Dostaneme video s vysokým rozlišením z kamery velké jako palec. Docela macatý palec. Druhá skvělá věc je, že jak vidíte, tahle kamera nepotřebuje kabely. Video se přenáší přes satelit.“

Místností otřásl potlesk.

„Počkejte. Už jsem říkal, že běží na lithiovou baterii, která vydrží dva roky? Ne? Tak vám to říkám. A do roka budeme mít i solární napájený model. Navíc je kamera odolná vůči vodě, písku, větru, zvířatům, hmyzu, zkrátka všemu.“

Rozezněl se další potlesk.

„Tuhle kameru jsem nainstaloval dnes ráno. Páskou jsem ji přilepil na kůl a ten jsem zarazil do písku, bez povolení, jen tak. Nikdo ani neví, že tam je. Ještě ráno jsem ji zapnul, odjel jsem zpátky do kanceláře, připojil jsem se na Kameru 1 na Stinson Beach a objevil se tenhle záběr. To není zlé. Ale ještě ani zdaleka to není všechno. Měl jsem toho dopoledne na práci docela dost. Jednu kameru jsem totiž nainstaloval i na Rodeo Beach.“

Záběr ze Stinson Beach se smrskl a stáhl do rohu obrazovky. Objevilo se další okno s pláží Rodeo Beach, o pár mil dál na pobřeží Pacifiku. „A teď Montara. A Ocean Beach. Fort Point.“ S každou další zmíněnou pláží se na obrazovce objevilo další okno. Ve dvou řadách po třech teď bylo vidět šest pláží, všechny živě, naprosto zřetelně a v zářivých barvách.

„Připomínám, že ty kamery nikdo nevidí. Moc dobře jsem je schoval. Normálnímu člověku připadají jako stéblo trávy nebo nějaký klacek. Cokoli. Nikdo si jich nevšimne. Během pár hodin jsem dnes dopoledne zřídil video přístup na šesti místech, což mi pomůže naplánovat si den. A při všem, co u nás děláme, přece jde o poznání dosud nepoznaného, ne?“

Všeobecné přikyvování. Tu a tam potlesk.

„Spousta z vás si teď určitě říká, že to je jen další kamerový systém zkřížený se streamovací technologií, satelity a dalšími věcmi. Jistě. Ale jak víte, dosáhnout tohoto výsledku s použitím existující technologie by pro běžného člověka bylo příliš nákladné. Ale co kdyby si takovou technologii mohl dopřát a dovolit každý? Přátelé, tuhle kameru uvedeme na trh – pozor, za pouhých pár měsíců – za cenu padesáti devíti dolarů.“

Bailey se rozmáchl a hodil kameru do první řady. Žena, která ji chytila, ji zdvihla do vzduchu, obrátila se k publiku a rozjařeně se usmívala.

„Nakoupíte jich deset k Vánocům a najednou máte neustálý přístup ke všem místům, na kterých chcete být – vidíte domů, do práce i na dopravní situaci. A nainstalovat je může kdokoli. Zabere to pět minut, ani ne. Jen pomyslete, co to znamená!“

Z obrazovky za ním zmizely pláže a objevila se nová síť oken.

„Tady vidíte dvorek u nás za domem,“ řekl Bailey a spustil video z uklizeného, skromného dvorku. „Tohle je zahrádka před domem. A tady garáž. Tohle je z kopce nad dálnicí 101, ta se ve špičce ucpává. Jednu mám i u svého parkovacího místa, abych věděl, jestli mi na něm někdo nestojí.“

Po chvíli bylo na obrazovce šestnáct samostatných oken a každé z nich přenášelo živé záběry.

„Tohle jsou jen moje kamery. Stačí napsat Kamera 1, 2, 3 nebo 12 a připojím se k nim. To je hračka. Ale co takové sdílení? Co když si nějaké kamery nainstaluje kamarád a chce mi k nim poskytnout přístup?“

Počet oken na obrazovce se zdvojnásobil z šestnácti na třicet dva. „Tohle jsou kamery Lionela Fitzpatricka. Rád lyžuje, takže je má rozestavěné tak, aby mohl sledovat situaci na dvaceti místech po celém Tahoe.“

Objevilo se dvanáct záběrů zasněžených hor, bílých údolí a hřebenů porostlých tmavě zelenými jehličnany.

„Lionel mi může dát přístup ke kterýmkoli kamerám. Je to jako přidat si někoho mezi online přátele, navíc s přístupem k jejich živému přenosu. Zapomeňte na kabely. Zapomeňte na pět set kanálů. Pokud máte tisíc přátel a každý z nich má deset kamer, máte deset tisíc možností živého vysílání. Pokud máte pět tisíc přátel, vybíráte z padesáti tisíc možností. Zanedlouho se budete moci připojit k milionům kamer po celém světě. Znovu říkám, představte si, co všechno to znamená!“

Obraz se roztříštil na tisíc miniokének. Pláže, hory, jezera, města, kanceláře, obývací. Dav bouřlivě tleskal. Pak obrazovka zhasla a na černé ploše se objevil bílý symbol míru.

„Teď si představte, co to bude znamenat pro lidská práva. Demonstranti v egyptských ulicích už nebudou muset držet kameru a doufat, že zachytí porušování lidských práv, nebo dokonce vraždu, a pak se jim nějak podaří dostat záběry pryč z ulice a na internet. Teď je to prosté, stačí kameru nějak připevnit na zeď. Přesně to jsme udělali i my.“

V publiku to zašumělo údivem.

„Ukážeme si třeba Kameru osm v Káhiře.“

Objevil se záběr z ulice. Na zemi se povalovaly transparenty a v dálce stála dvojice policejních těžkooděnců.

„Nevědí, že je pozorujeme. Svět se dívá. A poslouchá. Zesilte zvuk.“

Náhle bylo zcela jasně slyšet rozhovor v arabštině mezi nic netušícími chodci míjejícími kameru.

„Většinu kamer lze samozřejmě ovládat manuálně nebo hlasem. Dívejte se. Kamera osm, natočit vlevo.“ Záběr káhirské ulice se posunul doleva. „A teď vpravo.“ Záběr se přesunul